

RENGİN GÜRDENİZ

'Bir ömre kaç haksızlık sigar?' Sayfa 8

for the English
edition 15»

RÖPORTAJ

'Verdiğimiz güven sayesinde tercih ediyoruz'

STM Deniz Projeleri Direktörü Mehmet Selahattin Deniz ile güncel projeleri ve pazarlama stratejileri hakkında konuştuk. 06»

RÖPORTAJ

'SAHA EXPO bir sanayi ihtisas fuarıdır'

İlhami Keleş: SAHA EXPO sanayicilerin sanayicilerle sanayi üzerine konuştuğu bir fuarıdır. 22»

HABER

SİDA envantere girmeyi bekliyor

Türkiye'nin ilk silahlı insan-sız deniz aracının DENİZ-KURDU'21'de gerçekleştirdiği başarılı atış sonunda seri üretimine başlanıyor. 25»

GÖRÜŞ

Afganistan

Serter Tuçaltan: Geline nokta itibarıyla Afganistan'da belirgin olan tek husus Taliban tarafından bir şeriat devletinin kurulacağı. 20»

Marine Deal

NEWS

Eylül 2021 Sayı: 165

Denizcilik & Ekonomi Gazetesi

Türk Lirası'na 4 koldan destek

Ağustos ayı başında 8,65 TL seviyelerinde olan dolar/TL ayın sonu itibarıyla 8,42 TL'ye kadar gevşedi. Peki, kurda bu düşüş neden yaşandı ve daha da önemlisi devam edecek mi? Kurdaki düşüşteki en önemli etken olarak Merkez Bankası rezervlerine yönelik dış kaynaklı atılan destekler öne çıkıyor. Şöyle ki IMF üye ülke rezervlerini güçlendirmek amacıyla ilk kez 650 milyar dolar rezerv dağıtımını yaptı. Buradan Türkiye'nin payına düşen ise 6,4 milyar dolar oldu ve 23 Ağustos itibarıyla da hesaplara geçti. Hâl böyle olunca da TCMB'nin brüt rezervi 115 milyar dolar civarına yükseldi. Ekonomistlere göre IMF'nin yaptığı bu rezerv dağıtımının en çok yaradığı ekonomilerden biri de Türkiye. Buna neden olarak da Türkiye'nin yükümlülüklerine, cari açığa, ithalatına oranla rezervi en düşük olan ülke olması gösteriliyor. Öte yandan zaten rezervleri artırmaya yönelik bazı ülke merkez bankalarıyla swap görüşmeleri de yapılıyordu. Bu çerçevede son üç ayda Çin ile 2,4 milyar ve Güney Kore ile 2 milyar dolar olmak üzere toplamda 4,4 milyar dolarlık anlaşma yapıldı. TCMB brüt rezervleri bu mik-

Ekonomistler, büyük bir hata yapılmazsa ve rezervleri güçlendirecek başka adımların gelmesi durumunda TL'nin değerlenmesinin devam edebileceğini kaydediyor

tarda artınlı. Uzmanlar, borç olmadığı ve geri ödemesi olmadığı için ülkelerle yapılan swaplarla edinilen rezervlere oranla IMF tahsisinin daha kaliteli ve kullanışlı olduğunu ifade ediyor.

'IMF'nin sağladığı SDR imkânı çok kaliteli bir varlık'

Merkez Bankası eski başekonomisti Prof. Hakan Kara da "IMF'nin sağladığı SDR imkânını kabaca merkez bankasına açılan sonsuz vadeli bir döviz kredisi gibi düşünebilirsiniz. Rahatlıkla dövizde çevrilebilir ve müdahalelerde kullanımı

izne tâbi değildir. Dolayısıyla swaplara kıyasla çok daha kaliteli bir rezerv varlığıdır," sözleriyle bu konuya açıklık getirmiş oldu.

Uzmanlara göre, rezerv artışının yanı sıra politika faizlerine dokunmaması ve Merkez Bankası'nın reel faiz sözü vermesi de Türk Lirası'nı destekleyen diğer ana faktörlerden biri oldu. Ekonomistler, bunun yanında artmakta olan turizm gelirleri ve azalmakta olan cari açığın da kurların sakin seyretmesine katkıda bulunduğu altını çiziyor. Öte yandan uzmanlar, ne kadar döviz rezervi o kadar kur istikrarının şimdiye kadar çalıştığını, belki biraz daha da çalışabileceğini ama rezervlerin yeterlilik düzeyine yaklaşmasıyla da etkisini azaltacağına hesaba katılmasının altını çiziyor ve uyarıyor, "Bu aşama için daha epeyce yol olduğu açık."

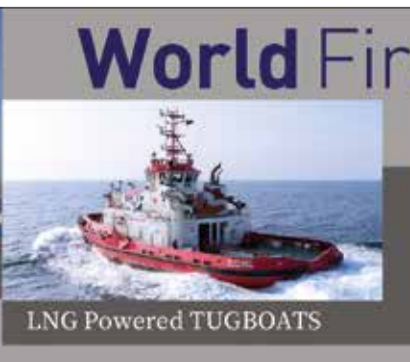
Ekonomistler, büyük bir hata yapılmazsa ve rezervleri güçlendirecek başka adımların gelmesi durumunda TL'nin değerlenmesinin devam edebileceğini kaydediyor ve buna enflasyonda gerileme görülmeden faiz indirimine gitmenin de dâhil olduğunun altını çiziyor. 3»

TUGBOAT With Hydraulic Hybrid Propulsion System

Remote Operated Commercial Vessel

LNG Powered TUGBOATS

World Firsts BY SANMAR

sanmar.com.tr

9 771307 979009

Petkim en iyi performansına imza attı

SOCAR Türkiye'nin iştiraki Petkim, 2021'in ikinci çeyrek sonuçlarıyla tüm zamanların en iyi finansal performansına imza attı. Bu dönemde 1 milyar 325 milyon TL net kâr elde eden Petkim'de toplam ciro da 7 milyar 397 milyon TL'ye çıkarak her iki göstergede de şirket tarihinin en yüksek rakamlarına erişildi. Böylece şirketin ilk 6 aylık net kâr rakamı da 2 milyar 216 milyon TL'ye ulaşmış oldu.

Petkim'in kuruluşundan bu yana imza attığı en iyi performans olarak kayda geçen finansal sonuçlarda petrokimya sektöründe küresel ölçekte yaşanan olumlu ortamın ağırlıklı etkisi hissedildi. Geçen çeyrekte alınan başarılı sonuçları getiren performansın artarak sürdüğü bu dönemde, hammadde maliyetlerindeki önemli küresel artışa rağmen STAR Rafineri ile sağlanan sinerjilerin ve global dinamiklerin etkin bir şekilde yönetilmesi, aynı zamanda zor pandemi şartlarına rağmen üretimin sürekliliğinin sağlanması Petkim'de kârlılığı yükselten en önemli faktörlerden biri oldu.

"Küresel gelişmeleri doğru okuyarak hızlı ve isabetli adımlar attık"

Petkim'in 2021 ikinci çeyrek finansal sonuçlarını değerlendiren SOCAR Türkiye Rafineri ve

Petrokimya İş Birimi Başkanı ve Petkim Genel Müdürü Anar Mammadov, petrokimya piyasalarında Asya ve Amerika bağlantılı tedarik zincirindeki kırılmalar ve bunlara bağlı ihtiyaç fazlası alımın oluşturduğu talebin, Petkim'in de üreticisi olduğu ürün fiyatlarında global bir yükselişe yol açtığına dikkat çekti. Aşılmanın artışıyla pandemiden çıkış beklentisinin de toplam talepte tetikleyici bir etki yaptığını vurgulayan Mammadov, yaşanan tüm bu gelişmelerin Petkim'in rekor seviyeye ulaşan kârlılığında önemli etkenler olduğunu belirtti.

Anar Mammadov, "Üretim maliyetlerinin bir önceki yıla göre yüzde 110 seviyelerinde arttığı, nafta fiyatlarındaki artışın da geçen yıla göre yüzde 60'ları bulduğu bir dönemde STAR Rafineri ile kesintisiz entegre üretimimiz,

isabetli adımlar atmamızın büyük katkısı oldu. Elde ettiğimiz kârlılığı öncelikli olarak şirketimizin borçluluk seviyesinin azaltılması hedefimizle uygun şekilde değerlendirerek kısa vadeli borçlarımızı yaklaşık 90 milyon dolar azalttık. Bu durum, net faiz masraflarımızı azalttığı için net kârımıza da olumlu bir etki yaptı. Tüm bunlara ek olarak; aktif büyüklüğümüzü yüzde 23, özkaynaklarımızı da yüzde 29 artırarak finansal pozisyonumuzu güçlendirdik ve şirketimizin uzun vadeli değerinin artmasına önemli katkıda bulduk. Pandemi kaynaklı dalgalanmaların hâlâ sürdüğü bir ortamda ortaya koyduğumuz bu başarılı performansın, küresel rekabetteki güçlü konumumuzu perçinlediğini düşünüyorum," dedi.

BAŞLICA GÖSTERGELER	Q2 2021	Q1 2021	Değişim Q2 2021 vs Q1 2021	Fark Q2 2021 vs Q1 2021
Net Satışlar (milyon TL)	7.397	5.034	47%	2.363
Brüt Kâr (milyon TL)	1.884	1.210	56%	674
Brüt Kâr Marjı (%)	25,5%	24,0%	1,4	
Net Kâr (milyon TL)	1.325	892	49%	433
Net Kâr Marjı (%)	17,9%	17,7%	0,2	
FAVÖK (milyon TL)	1.890	1.225	54%	665
FAVÖK Marjı (%)	25,6%	24,3%	1,2	

MarineDeal

İMTİYAZ SAHİBİ

Yeşim Yeliz Egeli

MDN Yayıncılık, Matbaa, Reklam,

Organizasyon ve Tur. San. Tic. Ltd. Şti.

Genel Yayın Yönetmeni

Yeşim Yeliz Egeli

yesimegeli@marineadnews.com

Yazı İşleri Müdürü (Sorumlu)

Emel Dolukar Pehlivan

Haber Merkezi

Yüksel Tuğrul, Yüce Yöney,

Burak Derya

Reklam Rezervasyon & Abonelik

Tel: (0212) 343 2005

MDN Yayıncılık, Matbaa, Reklam,

Organizasyon ve Tur. San. Tic. Ltd. Şti.

Adres: Merkez Mah. Perihan Sk.

No.118/5 34360 Şişli, İstanbul, Türkiye

Tel: (0212) 343 2005

Faks: (0212) 231 8007

E-posta: info@marineadnews.com

www.marineadnews.com

Baskı: KUBAN Matbaacılık ve Yayıncılık

Adres: İvedik Organize Sanayi

Matbaacılar Sitesi 558. Sokak No: 20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: (0312) 395 2070

Fax: (0312) 395 3723

kubanmatbaa@hotmail.com

ISSN 1307-9794

YAYGIN SÜRELİ YAYIN

Yıl: 13 Sayı: 165 (Eylül 2021, İstanbul)

Yazı, fotoğraf ve illüstrasyonların tüm hakları MarineDeal News

Gazetesine aittir.

Yazılı izin olmaksızın hiçbir

şekilde yazı, fotoğraf ve

illüstrasyonlardan

alıntı yapılamaz.

Yayınlanan yazıların sorumluluğu

yazarlara, yayınlanan ilanların

sorumluluğu ise ilan sahiplerine aittir.

Nükleer buzkıran kutup gezisini destekledi

Ünlü gezgin Fedor Konyukhov, nükleer buzkıran "50 Let Pobedy" (Zaferin 50'nci Yılı) ile yaptığı tek kişilik kutup gezisini tamamlayarak Murmansk'a döndü. Konyukhov "Temiz Arktik" projesi çerçevesinde gerçekleştirdiği gezide, buz erime hızı, mikropplastik konsantrasyonu ve Arktik Okyanusu tabanının sismik aktiviteleri hakkında bilgi topladı.

Arktik araştırmaları tarihinde ilk kez yaz ayında yüzer buz istasyonu hizmete alındı. Konyukhov'un yolculuğu 11 Temmuz'da Murmansk'tan başlamıştı. Önceki yolculuğunda buzkıran "50 Let Pobedy", Konyukhov'u Kuzey Kutbu noktasına getirmişti. Buzun sürüklenmesi 249 saat sürdü. Araştırma programının verileri, RAS'ın Shirshov Oşino-İnstütüsü'ne teslim edilecek.

Konyukhov, Murmansk'ta Murmansk Bölgesi hükümetinin temsilcileri, FSUE Atomflot Genel Müdürü Mustafa Kashka ve diğer yetkililer tarafından karşılandı. Kashka burada yaptığı konuşmada, "Temiz Arktik projesinden bahsetmişken, genel-

likle bizden uzak olan Kuzey Kutbu hakkında konuşuyoruz. Ama kendimizden başlamalıyız. Rosatomflot, bölgedeki ekolojik durumun iyileştirilmesinde uzun süredir kullanılmış nükleer yakıtı ve radyoaktif atıkları ortadan kaldırma görevi üstleniyor. Yakın zamanda, yüzer bakım üssü "Lepse"nin bertaraf edilmesi projesi tamamlandı. Bu proje çevresel riskleri önemli ölçüde azaltmıştır. Kuzey Kutbu'nun daha temiz hâle getirmeye önemli, ancak uzak bölgelerden ziyade bölgemizde çalışmaya başlamalıyız," dedi.

Arktik araştırmacıları Papanin gibi olmayı çok istiyordu. Artık yaşlanıyorum ve bazen huzursuzluğa kapılıyorum, bizden sonra kim gelecek? Onlar Arktik'te bugün bizim ilgilendiğimiz gibi ilgilenecek mi? Kuzey Kutbu'ndan ciddi bir şekilde bahsettiklerinde memnunum," dedi.

Kuzey Kutbu bölgelerini temizlemek için tek bir program yapmayı amaçlayan "Temiz Arktik" eylemi fikri, nükleer buzkıran "50 Let Pobedy" kaptanı Dmitry Lobusov ve Rusya Emek Kahramanı Gennady Antokhin'e ait. "Büyük Kuzey Kutbu temizliği" konulu gönüllü projenin yazarları, ortak çabaların Kuzey Kutbu bölgelerinden hurda metal ve yağ kirliliğinin giderilmesine yardımcı olacağını umuyor. "Temiz Arktik" bilim camiasını, yetkilileri, iş dünyasını ve toplumu bir araya getirecek bir proje. 2 Ağustos'ta, Taimyr Yarımadası'nda "Temiz Arktik" projesinin bir seferi daha başladı. Ülkenin 12 bölgesinden gönüllülerden oluşan bir ekip, Kuzey Kutbu bölgelerini temizlemek için ilk sefere çıktı.

Konyukhov da açıklamasında, "Gençlerin Kuzey Kutbu'na sevmesinden memnunum. Zamanının gençliği, Sovyet

Armatörler Birliği'nde yeni dönem

Türk Armatörler Birliği (TAB), 26 Ağustos günü yapılan Genel Kurul Toplantısı'nda yeni yönetimini seçti. Yeni yönetimin başkanlığını mevcut yönetimde başkan yardımcılığı görevini yürüten Cihan Ergenç'in üstlenmesi bekleniyor.

TAB Başkanı Ahmet Bedri İnce'nin teşvikleriyle başkanlığa aday olduğunu belirten Cihan Ergenç, "Dünyanın hızlı değişimine bağlı olarak dünya denizcilik de son 20 yılda çok hızlı değişti. Dolayısıyla bizler de Türk armatörleri olarak değişmek ve bu değişime bir şekilde ayak uydurmak mecburiyetindeyiz. 100 yıllık bu kuruluşta görevimizin zor olduğunu biliyorum. Çok çalışıp doğruları yaparak, herkesi kucaklayarak, elimizden geldiğince önce ülkemizin milli çıkarları, sonra sektörümüzün çıkarları için çalışacağımıza söz veriyorum. Başarının sırrı birlik ve beraberlik. Denizcilik camiası olarak, Armatörler Birliği olarak bu birlik ve

beraberlik için elimizden gelen katkıyı, özveriyle hepimizin yapması gerektiğine inanıyorum. Biz o hassasiyetle hiçbir ayrımcılık yapmadan, herkesi kucaklayarak çalışmaya devam edeceğiz," diye konuştu.

Yeni Yönetim Kurulu'nu; Cihan Ergenç, Ali İbrahim Kontaytekin, Mehmet İnce, Erhan Bayraktar, Metin

Düzgüt, Murat Er, Rasim Akar, Mesut Cesur, Adnan Naiboğlu, Kemal Akbaşoğlu, Burak Akartaş, Kaşif Kalkavan ve Savaş Ercan oluşturuyor.

Erol Yücel, Koray Deniz, Yaşar Naiboğlu disiplin kurulu üyesi olarak belirlenirken, denetleme kurulu da Faruk Miras, Orhan Arslan, Sadık Kalkavan'dan oluşacak.

GEDEN LINE

A NEW SPIRIT IN WORLD SHIPPING

www.gedenlines.com

Seçim zamanı!

"Hepimiz kötüyüz Tanrım, bunu görmemize ve düzeltmemize yardım et. Hepimiz iyiyiz, daha iyi olmamıza yardım et..."*

Yüce Yöney İSTANBUL İnsanların yok oluşuyla ilgili efsanelerden biri Ejderhanın Evrimi adlı kitapta şöyle anlatılır, "Ra yaşlandı- ça 'gözünden doğmuş olan insanlar' (Yani tanrıların ve insanların Yüce Annesi'nin çocuğu, Hathor, 'Eye of Ra') isyan belirtileri gösteriler. Ra tanrıları konseyini toplar ve tanrıları ona kötü komplocular öldürmesi için Gözü'nü

(Ra'nın gözü, Hathor) fırlatmasını önerirler... 'Tanrıça Hathor [cennetten] insin ve insanları [korku içinde sığındıkları] dağlarda öldürsünler.' İtaat eden tanrıça şöyle demiştir: 'Onlara diz çöktürüp, onları katledeceğim.' Böylece tanrıça 'diz çöktürmek' fiilinden türeyen Sekhmet'i ikinci bir isim olarak almıştır. Hathor'un yıkıcı Sekhmet avatari, kanda yüzen aslan başlı vahşi bir savaş tanrıçasıdır. Nitekim, tanrıça insanoğlunu katlederek işe başlamıştır ve kan toprağı sulamıştır. Ra paniğe kapılmış ve en azından insanoğlundan geriye kalanları kurtarmak için harekete geçmiştir. Bu maksatla Heliopolisli tanrı Sektet'e havanda ezme üzere verildiği d' d' adlı bir madde elde

etmek amacıyla, Fil Soyuna haberciler göndermiştir. Köleler bira yapmak için arpayı öğüttüklerinde toz hâlindeki d' d' ona karşı renkleri insan kanı gibi kırmızı hâle getirmiştir. Bu kan renkli biralardan 7000 küp dolduracak kadar imâl edilmiştir. Gece çöktüğünde bu bira tarlalara dökülmüş ve tanrıça yıkım için geri döndüğünde tarlaları sel basmış şekilde bulmuştur ve yüzü sıvıdan yansımıştır. Sıvıyı içmiş ve insanoğlunu tanıyamayacak şekilde zehirlenmiştir.

Böylece Ra, insanoğlunun kalanını kana susamış, korkunç Hathor'dan kurtarmıştır." 21'inci yüzyıldayız. Başımız ciddi belada. Sanki Hathor dünyaya tekrar imiş gibi. Birleşmiş Milletler (BM) açıkladı

geçen ay. Duyurdu ki, uzun süredir yaklaşan o geri dönüşü olmayan noktanın tam üzerindeyiz. İklim krizi dünyanın her yerinde etkileri hissedilecek şekilde ve daha önce görülmemiş düzeyde kötüleşti. Ve ne yazık ki biz de zaten son zamanlarda Türkiye'de seller, orman yangınları gibi aşırı iklim olayları sonucu fazlasıyla hissettiğimiz krizin etkilerini.

BM malûmun ilamını bünyesindeki Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC)'nin açıkladığı raporda yaptı. Küresel ısınmayla birlikte sıcak hava dalgalarının artacağı, sıcak mevsimlerin uzayacağı, soğuk mevsimlerin ise kısılacağı vurgulandı. BM Genel Sekreteri Antonio Guterres'in iklim sisteminin en güncel değerlendirmesini ortaya koyan raporu "insanlık için kırmızı kod" diye anması boşuna değil. En açık ifadeyle söyleysek, fosil yakıtların kullanımı gezegenimizdeki hayatı yok ediyor. Dolayısıyla net biçimde tekrar edebiliriz: Dünya ülkeleri fosil yakıtları çıkarmayı ve kullanmayı bırakmaz ve hemen yenilenebilir temiz enerji kaynaklarına yatırım yapılmazsa yok olacaktır. Aslında rapordan anlaşılacağı gibi, yok oluş başladı, neyi kurtarabiliriz ona bakacağız. Raporda belirtildiği üzere, son dönem iklimde gözlemlenen değişikliklerin çoğu binlerce yıldır görülmedi; mesela deniz seviyesinin sürekli yükselmesi gibi... Yaşamakta olan bazı değişikliklerin önünü almak için geç kalındı, yüzlerce hatta belki binlerce yıl boyunca geri döndürülemez.

Artık komplo teorilerinin, insanları yanlış yönlendiren yayınların, kitlesel yalanların bir kenara bırakılması gerekiyor. Gerçek çok açık ve ürkütücü: Dünya yüzeyindeki küresel sıcaklık 2011 ile 2020 arasında, 1850 ile 1900 arasında olduğundan 1,09 derece daha sıcak oldu. Okyanuslardaki

artış da 0,88 derece... 1901 ile 2018 arasında, deniz seviyesi 20 santimetre yükseldi. Bu olağanüstü yüksek bir değer. Buzullar eriyor. Binlerce yıldır olmadığı kadar büyük bir hızla. Acilen küresel ısınmada büyük ölçekli farklar yaratmak zorundayız. Şu anki öngörüler ise gelecek 20 yılda ortalama küresel sıcaklığın 1,5 santigrat dereceyi aşması yönünde.

Sürekli huzur ve refah adanmış iddia eden yeryüzündeki toplumların, sürekli kendi elleriyle yarattıkları felaketlerin içinde yaşaması çok dramatik. Gezegenimizin hâlini anlamak için kabul edilen bazı kriterler de aynı mesajı veriyor. Sera gazı emisyonları, buzul kalınlığı, deniz buzulları ve ormansızlaşma gibi hayatı umutsuzluğa sürükleyecek düzeyde uç değerler görülüyor. Mesela Dünya'nın atmosferindeki karbondioksit konsantrasyonu ölçümlerin başlamasından bu yana en yüksek seviyede. Grönland ve Antarktika'da buz kütlesi bilinen düşük hâlinde. Brezilya'daki Amazon ormanlarında yıllık kayıp oranı 12 yılın en yüksek düzeyinde.

Kısaca, gezegenimizde geri dönüşü olmayan bir kayıp eşliğindeyiz. Bu tablonun etkilerinden kısmen de olsa sakınabilmek için tüm ülkelerin güçlerini birleştirmesi, ortak hareket etmesi gerekiyor. Gelin görün ki bunun ne denli zor olduğunu da biliyoruz. İnsanlığın belki en zayıf yanı bu; birlikten bahsedince yeşil kriptonikle temas etmiş Superman'e dönüyoruz. Ancak başka şansımız yok. İklim felaketinin etkilerinden daha az tahribatla çıkabilmenin tek yolu bu.

Ya da Ra'dan yardım gelmesini bekleyeceğiz. Hayat bizim, seçim bizim.

***Alberto Manguel'in Palmiyelerin Altında Stevenson adlı romanından.**

Always in control with **YANMAR**

HIGH SPEED ENGINES

MEDIUM SPEED ENGINES

Full power range 27 - 4500kW

Premium life cycle value - Professional Installation - World class support

0031 - 36 549 3200 | www.yanmarmarine.eu

TÜRKİYE'NİN DENİZ SAVAŞ YÖNETİM SİSTEMİ

PLATFORMLARI AKILLI HALE GETİRİYORUZ

Deniz: Verdiğimiz güven sayesinde tercih ediliyoruz

Askeri deniz platformlarından, taktik mini İHA sistemlerine kadar geniş bir alanda ürün ve çözümler geliştiren STM Savunma Teknolojileri, Mühendislik ve Ticaret A.Ş. Deniz Projeleri Direktörü Mehmet Selahattin Deniz ile güncel projeleri, pazarlama stratejileri ve gençlerin önünü açan insan kaynakları yaklaşımları hakkında konuştuk

Dünyada yeni trend daha küçük boyutlu denizaltılar. STM'nin de bu konuda çalışmaları var. Biraz bilgi verebilir misiniz?

STM olarak biz daha önce yabancı bir donanma için midjet dediğimiz küçük 150 ton civarında denizaltılar için çalışma yaptık. Bu çalışmada bir yere geldik ve o ülkenin donanması bizden daha büyük 600 ton civarında, hem denizaltı görevini yapacak hem de midjet'tan beklenen sualtı taarruz faaliyetlerini yapabilecek bir denizaltı istedi. Bunun üzerine biz STM olarak STS500 kod ismiyle bir dizayn geliştirdik. Şu an o dizaynın kabul edilmesi durumunda detay dizayna geçip üretim safhasına başlayacak aşamadayız. Bu dizaynımızla ilgili olarak şu an iki ülke görüşmelerini sürdürüyoruz. Bu denizaltılar sadece SAT komandolarıyla yapılacak organizasyonlar ya da faaliyetler için değil aynı zamanda 4 tane torpido atabilecek konumda, dolayısıyla bir denizaltıdan beklenen her türlü harekâtı yapabilecek kapasitede. Tek özelliği ufak olması, dolayısıyla sığ sularla rahat hareket ediyor. Özellikle adalar denizi olan bölgelerde çok rahat harekât yapabilecek bir denizaltı. 18 personeliyle ve mevcut sınıf klasik denizaltılara göre yaklaşık 1/3 ya da 1/4 gibi çok da cazip fiyatlarla hemen hemen benzer görevleri yapabilecek platformlar olması sebebiyle piyasada da yer bulacağını düşünüyorum. 600 ton ağırlığındaki bir denizaltı 25 metre boyunda ve dalış derinliği de yaklaşık 200 metrelere yakın ola-

cak. 4 tane harp başlıklı torpidoya sahip olacak denizaltıda 18 personelin yanı sıra 6 SAT komandosu bulunabilecek. Personeli, gemi içinden harekât alanına çıkarılabilir kabiliyetine sahip olacak denizaltı ayrıca sualtında 18 knot hızla, suüstünde ise 8 knot hızla ulaşabilecek. Nerdeyse bildiğimiz konvansiyonel denizaltıların hemen hemen aynı profilinde görev yapabilecek denizaltılar olacak.

Sonrasında STM'nin insansız denizaltı projeleri olacak mı?

Savunma Sanayi Başkanlığı'nın başlattığı suüstü insansız deniz aracı projeleri var. Bunun beraberinde denizaltı insansız araçları için de bir çalışma başlatılıyor. Henüz kontrat seviyesi ve detaya ulaşmasa bile bu konuda çalışmalarımızı başlattık. Şu an dışarıya sunacak konumda olmadığı için detay paylaşmak doğru olmaz.

STM'nin geçtiğimiz yıllarda öğrencileri hedef aldığı denizaltılarla ilgili Derin Arayışlar isimli bir tasarım yarışması vardı. Bu denizaltı projelerinde öğrenciler ya da yeni mezunlar yer alacaklar mı?

Şu an Türkiye'de Deniz Kuvvetleri dışında denizaltı dizayn kabiliyeti olan ve bu konuda eğitilmiş, tecrübeli mühendis bulunduran tek kuruluş biziz. Biz Yeni Tip Denizaltı Projesi kapsamında personelimizi iki yıl süreyle Almanya ThyssenKrupp Marine Systems (TKMS) ve Howaldtswerke-Deutsche Werft (HDW) tersanelerinde yeni tip denizaltı dizaynının grubu içinde çalıştırdık. Dolayısıyla oradan belli bir tecrübe aldık ve o tecrübe şu an yeni tip denizaltıya yansıdı. Bunun yanı sıra biz denizaltılarda çalıştığımız arkadaşları İngiltere'deki üniversitelere denizaltı eğitimine gönderiyoruz. Çalışanlarımızın hepsi tabii ki denizaltılarla ilgili mühendislik eğitimi almıştı ama bir şeyi yapabilirim demenin güveni o projenin içine girmekle oluyor. Yeni Tip Denizaltı Projesi'nde Almanya'da çalışıp, Türkiye'de Gölçük Tersanesi'nde gemilerin inşası işine dâhil olunca güvenimiz arttı ve STM'nin 1,700 tonluk denizaltısını konsept olarak dizayn ettik. Şu an elimizde aslında tümüyle milli olan STM'nin 170 tonluk bir denizaltısı var. Şimdi bütün amacımız milli denizaltı inşası projesinde yer alarak bu bilgi birikimini aktarmak.

Sorunuza gelince, bu kadar çok

Mehmet Selahattin Deniz

proje içine biz STM olarak denizaltı dizaynını da ekleyeceksek mutlaka bu konuda niyetli, hevesli arkadaşlara ihtiyacımız var. Denizaltı dizaynında çalışmak apayrı bir beceri. Bu arkadaşları yetiştirecek imkânlarımız da var, liderlik edecek grubumuz da var. Dolayısıyla biz bu konuya açığz ve üniversitelerden gelecek arkadaşları bu konuda istihdam etmeye hazırız. Özellikle Milli Denizaltı Projesi'nin dizayn safhası ilerlediğinde, ihtiyaç duyulacak dizayn safhalarıyla ilgili mutlaka üniversitelerden arkadaşlara ihtiyacımız olacak.

Türkiye'nin neden milli bir denizaltıya ihtiyacı var?

Sonuçta kuvvetli olmak silaha sahip olmayı gerektiriyor. Bir silaha sahip olmanın en büyük adımıysa dizaynına sahip olmak. Eğer bir geminin dizaynına sahipseniz, onun alt sistemlerini değiştirebilirsiniz, silahını değiştirebilirsiniz ve kendinize özgün kimsenin engelleyemeyeceği bir silaha sahip olursunuz. Şu an kimi açığı, kimi gizli ambar-golar, engeller birçok projemizde bizi, İstanbul Fırkateyni'nde olduğu gibi silah sistemleri dâhil yüzde 74

kadar kalmak istiyor, hangi silahları kullanmak istiyor, düşmana karşı alınacak önlemler, vs... mutlaka Deniz Kuvvetleri'nin ihtiyaçlarına göre dizayn edilmeli. Çünkü biz işin mühendislik kısmındayız. Zaten Milli Denizaltı Proje Ofisi, Gölçük Tersanesi Komutanlığı'nda açıldı ve Deniz Kuvvetlerimizin ilk çekirdek kadrosu da mühendis olarak buraya atandı. Bu arkadaşların ihtiyaç duydukları mühendislik alanlarına destek sağlamak için biz hazırız. Yalnız henüz proje başladı diyerek kimin ne sorumluluk alacağı aşamasına gelinmedi, o aşamaya geldiğinde STM olarak ihtiyaçları karşılayacağız. Zaten Türkiye'de bu hizmeti verebilecek tek sivil firmamız.

Pakistan Deniz Kuvvetleri için yürütmekte olduğunuz AGOSTA Projesi'nde hangi aşamadasınız?

AGOSTA Projesi, Pakistan'ın denizaltı projesi. Bu proje için bir ihale yapıldı ve biz o ihaleyi, bu denizaltıları dizayn ve inşa edip Pakistan'a teslim eden Fransız firmasına karşı kazandık. Önce ilk geminin modernizasyonunu tamamladık ve geçtiğimiz aylarda teslim ettik. İkinci gemiye başladık ve temmuz ayında da üçüncü geminin kontratını imzaladık. Zaten bu sınıfta yani AGOSTA B sınıfında üç tane denizaltısı var. Türkiye'nin yurtdışında ilk denizaltı modernizasyon projesidir bu ve STM olarak bunu yapıyor olmaktan son derece gururluyuz. Tabii ki Ay Sınıfı ve Preveze sınıfındaki tecrübelerimizi yansıttık oraya.

İlk defa IDEP'21'de tanıtılan sahil güvenlik gemilerinin detaylarını öğrenebilir miyiz?

Sahil Güvenlik Komutanlığımızın isteklerine bağlı olarak kullanıcı isteklerini belirlemek üzere geçen senelerde bir toplantı serisi düzenledik. Buna bağlı olarak üç farklı tipte sahil güvenlik gemisi konsept tasarımı geliştirdik. Bunlardan bir tanesini Komutanlığımız beğendi, isteklerini maksimum karşılayan bir model olarak önere çıktı. Ancak bu şu an için planlaması olan bir proje değil. Biz sadece onlara, isteklerinin nasıl bir platformda bir araya geleceğini göstermek adına yardımcı olduk. Bu konuda bir tedarik projesi geliştirse biz hazırız.

Peki dış pazarlara yönelik hedefleriniz nelerdir?

Çok geniş bir yelpazede çalışıyoruz ve askeri projeler öyle çok hızlı ilerleyen, bugünden yarıya olan

projeler değil. Mesela 2010 yılından beri Endonezya'dayız. 3 farklı denizaltı projesi, 2 tane korvet, fırkateyn, OPV için devamlı değişen isteklerle gidiyoruz, gerçekleşen bir şey oldu mu henüz, olmadı ama pazar bırakamıyoruz. Bunun dışında Malezya, Bangladeş, Kuveyt, Katar, Nijerya, Pakistan, Peru, Brezilya, Kolombiya gibi ülkelerde bir takım tekliflerimiz ve gayretlerimiz var. Dediğim gibi bunlar çok çabuk gerçekleşmiyor ama amacımız mutlaka iki yurtdışı projesini aynı anda aktif tutmak. Umuyorum, yakın zamanda yurtdışında bir faaliyetimiz daha olacak, görüşmelerimiz sürüyor.

Bu görüşmelerdeki kriterler nelerdir? Devletlerarası ilişkiler mi, teknoloji mi, bütçe mi nedir ön plana çıkan?

Tabii ki devletlerarası ilişkiler önemli ama yeterli değil. Sonuçta; onların istediği, bütçeye uygun, zamanında verilmiş, başarılı bir ürün olması lazım. Sadece çok sevmele olmuyor, ürünü de vermek lazım. Projenin bütçesi ve karşı tarafın ikna edilmesi çok önemli. STM olarak bizim en önemli gücümüz mühendislik ve sualtı/suüstü gemilerine ait en büyük bilgi birikiminin bizde olması.

STM'yi yurtiçi ve yurtdışındaki rakiplerinden ayıran kurumsal ve teknik özelliklerini, bununla birlikte yeterliliklerini nasıl değerlendirirsiniz?

Sektörde en ufak katılımcı bile rakiptir çünkü biz de 4 kişiyle başladık ve şu anda 265 mühendis çalıştığı bir kuruluşuz. Bu duruma da 16 yılda geldik. Birçok firma ya hazır ürün verir ya başkasının dizaynını alır, silahını alır başkasına entegre etmeye çalışır. Biz müşterinin isteklerini özgün çözümler getiriyoruz. Diyoruz ki, "Siz ne istiyorsunuz?"

Her şey kabulümüzdür. Senin silahın ya da başkasının silahı, senin tersanesi ya da başkasının tersanesi, küçük, hızlı, vs... ne istiyorsunuz?" çünkü biz dizayn ediyoruz. Dizayn ettiğimiz ürünün tedarikini sağlıyoruz, sonrasında donatımda entegrasyon mühendisliklerini yapıyoruz, testlerini yapıp, kullanıp, ikna edip teslim ediyoruz. Bunların hepsinin tek bir çatı altında olduğu başka bir yer yok. Bu onlara çok cazip geliyor. Türk Deniz Kuvvetleri'ne yaptığımız örnekler var, yurtdışına teslim ettiğimiz projeler var. Bizim bir diğer farkımız da kadromuzda Deniz Kuvvetleri'nde görev yapmış, gemileri inşa etmiş ve kullanmış asker kökenli mühendis arkadaşlarımızın da olması. Dolayısıyla müşterinin söylediğini, bunu kullanmış biri olarak çok iyi anlıyoruz ve hemen cevap veriyoruz. Mesela Çin ile rakip olduğumuz bir projede müşterinin ihtiyaçlarına bir günde cevap verebildik, öğrendik ki Çinlilerle üç aydır anlaşmaya çalışıyorlarmış. Daha yüksek bir bedel teklif etmemize rağmen verdiğimiz güvnen ve Türk malı kullanma oranımız nedeniyle o projeyi aldık. TCG Heybeliada ile bugüne geldiğimiz süre zarfında çalıştığımız 70-80 tane sabit firmamız var, yurtdışında en büyük dayanağımız onlar. Onlardan aldığımız güven sayesinde çok rahat çalışır. Biz müşterinin isteklerini özgün çözümler getiriyoruz. Diyoruz ki, "Siz ne istiyorsunuz?"

İlgili donanımlı birini bulma şansın yok. Bunda mutlaka bu alanlarda pişmiş, o grubun liderliğini yapacak askeri kökenli mühendis, tekniker hatta işçiyi ihtiyaç var, tecrübenin de yansması olması lazım. STM'de yaklaşık 60 kişiden oluşan tekne dizayn kısmı tümüyle sivil kadroludur, başındaki yöneticileri de sivil sanayiden ve üniversitelerden aldığımız arkadaşlardır çünkü onlar artık askeri standartlarla haşır neşir olmayı öğrendi ve tek başına işi yürütebiliyorlar. Silah, elektronik, denizaltı gibi spesifik alanlarda hâlâ yönetim grubunda askeri personelin tecrübesini kullanıyoruz. Yurtdışına baktığımızda bu tarz projelerde çalışanların yüzde 70'i asker kökenlidir ve bununla da övünürler. Bu bilgi yayıldıkça sanayimiz de daha köklü büyüyecek.

Özel sektörle işbirlikleriniz, ürettikleriniz var mı?

Özel sektörle test ve eğitim

gemisini İstanbul Denizcilik Tersanesi'nde inşa ettik, seyir tecrübelerini kontrol ettik ve kısa bir süre içinde Deniz Kuvvetlerimize teslim edeceğiz. Tamamen dizayn ve donatımı bize aitti.

Bunun yanı sıra 2 tane lojistik destek gemisi var, Selah Tersanesi'nde inşası yarıya kalmış bu projelerin tamamlanma projesini biz aldık. Bu tamamlanma projesini Ada Tersanesi'nde sürdürüyoruz. Şu an birinci geminin seyir tecrübelerini yapıyoruz, Eylül ayının 15'i gibi Deniz Kuvvetleri'ne teslim edeceğiz. İki yıldır atıl duran geminin bütün sistemleri bakım altında. Bu gemi Deniz Kuvvetlerimizin büyük bir açığını kapatacak önemde. Sonrasında diğer gemiye devam edeceğiz ama onun tamamlanması biraz daha zaman alacak. Yaklaşık 18 ay sürecek bir çalışma olacak.

Deniz Kuvvetlerimizin önemli projelerinden biri olan TF2000 için görüşleriniz nelerdir?

TF2000 için Savunma Sanayi Başkanlığı, "dizaynı nasıl olabilir?" dediğinde biz daha küçük tonajlı bir tasarımla çalışmıştık. TF2000'in hep içinde olduk, aklımızın bir köşesinde hep var. Dolayısıyla TF2000 projesi'nin hangi safhası bize verilirse STM olarak destek vermeye hazırız. Deniz Kuvvetlerimizin ana ihtiyaç konularından biri olan TF2000 için proje modeli belli olacak. Savunma Sanayi Başkanlığımızın tercihi farklı olabilir, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın tercihi farklı olabilir ama sonuçta kullanıcının istediği konsept ve harekât ihtiyacını karşılayacak konfigürasyonda bir gemi olacağı kesin. Proje modeliyle ilgili henüz açıklanmış bir karar yok ancak ortak bir noktada buluşulacak aşamada olduğunu düşünüyorum.

HOME PORT OF GLOBAL MAJORS

The state of art facilities, experienced team and high level of safety & quality have always been the passion within us.

As Besiktas Shipyard we are proud to be the most active ship repair yard of Europe and working with most respectable ship owners and ship managers all around the world.

www.besiktasshipyard.com

fb/besiktasshipyard

ig/besiktasshipyard

in/besiktas-shipyard

BesiktasShipyard

Rengin Gürdeniz: Mutabıkız

Ak saçlı yüreği kocaman nine ve dedelerimizin nurlu yüzleriyle gözlerimizin ta içine sevinçle bakarak yürekten ettiği duaları, içten dilekleri bilirsiniz. “İyi insanlar yaşamında daim olsun”, “Tanrım seni hep iyi insanlarla karşılaştırsın”, “Aman evladım önce ‘insan’ olsun insan...”

Yeşim Yeliz Egele | Cem Amiral silah arkadaşlarıyla gözaltına alındıklarında

Rengin Gürdeniz ile konuşmalarımızdan birinde bir kitap üzerinde çalıştırdığımızdan bahsetmişti. Kısmen bahsedince basın olarak ilk röportajı bana vereceğine dair söz vermişti. Rengin Gürdeniz'in kitabı Kırmızı Kedi'den çıktı. "Mutabıkız" adını verdiği kitabını 16 Ağustos'ta aldım. Yaklaşık 16 saatte okudum. 24 Ağustos'ta evlerinde röportajımızı gerçekleştirdik.

Gürdeniz'in mücadeleci ruhunu, özünden gelen cesaretini, dürüst kişiliğini, abartıdan uzak nezaketini ve sadeliğini biliyordum. Esasen sektörden arkadaşım Sevgili Ülkem'in annesi Rengin Gürdeniz'i; yaşamına dair kurduğu mütevazı hayallerini kumpas davalarla çalmayaya yeltenildiği zaman tanışmıştım.

Bu kitabıyla; asil bir Türk evladı, onurlu bir Cumhuriyet kadını, eşine aşık, vefalı bir eş, yüreği sımsıcak anlayışlı bir anne, neşe dolu uygar bir anneanne ile de yakından tanıştım, üretkenliğine ve çalışkanlığına bir kez daha saygı duydum. İtiraflar edeyim kitabı okurken gözlerim çokça bulutlandı. Tuzlu damlalar kıyısına kadar geldi. Kitap ilerledikçe yer yer sevinip, derin derin nefesler alıp ara sıra güldük beraber. O benimle durmadan bense onunla ara ara konuşum okurken. Yılmayan bir tarafı var. Güçlü, zeki ve bir o kadar da mükemmeliyetçi. Her kadına rol model olacak bir hanımefendi. Sorular sordum okurken. Her sorduğum sorunun yanıtını birkaç sayfa sonra aldım. Kurgusunu, anlatım dilini çok beğendim. İnsanın iklimini ters yüz edecek cinsten yaşadıkları. Ancak o dimdik durmayı başarmış. Olasılık çok yüksekken Kuvvet Komutanı eşli olmadı. Hayat bu bizim için neler hazırladığını bilemeye. Belki de çok daha özel bir hazırlık içindedir bu iyi yürekli ve dürüst Cumhuriyet kadını için...

Fotoğraflar: Ekrem Şerif Egele

Kitabı bitirir bitirmeden iyi bir fikir canlandı. Bu kitabın kendisi bir film senaryosu! Kesinlikle dizi film olmalı. Rengin Gürdeniz, tüm Türkiye'nin vatensever insanlarının geleceğini çalmak üzere mankurlaştırılan, onlarca yıl, vatan hainleri tarafından planlanan kumpas davaları bir Türk kadının gözünden bir avuç asil kadının yılmaz mücadelesiyle ölümsüzleştirmiş. Söndürülmeye çalışılan binlerce yaşam bir yanda, geleceği olarak cumhuriyet kadını, eşine, ömürleri boyunca hain ve terörist olarak anılacak alçaklar bir yanda. Bu kitapta yazılanlar gerçek yaşam öyküsü olması yanında nitelikli bir senaryo içeriğine de sahip. Şiddetle tavsiye ediyorum önce dizi ardından sinemalarda bir dönem filmi olacak zenginlikte bir örgüye sahip. Ve Rengin Hanım kesinlikle yazmaya devam etmeli.

Röportaja geçmeden önce kısaca hatırlayalım.

Başta Rengin Gürdeniz ve onunla birlikte iki belkide 3 Amiral eşleri ve evlatları yani bir avuç iyi insan, hainlerin (şimdi terör örgütü üyesi/casus) kötü niyetini akıl ve gönül gözüyle görünce doğru olanı anlatmak için Vardiya Bizde Platformu'nu oluşturdu. Hapisteki eşlerinden, babalarından, evlatlarından vardiya teslim aldılar. Ve sonra Sessiz Çığlık hareketi ile adeta iğneyle kuyu kazarak Türk halkına, Türk halkının nasıl bir kumpasla karşı karşıya olduğunu seslerini duyurabildikleri ölçüde

anlatmaya çalıştılar. Bu davaların hukuksuz olduğu ve iddia edilen suçların sahte dijital delillerden ibaret uyduruk bir iftira olduğunu, hedefte vatensever insanlarının geleceğini korumak üzere mankurlaştırılan, onlarca yıl, vatan hainleri tarafından planlanan kumpas davaları bir Türk kadının gözünden bir avuç asil kadının yılmaz mücadelesiyle ölümsüzleştirmiş. Söndürülmeye çalışılan binlerce yaşam bir yanda, geleceği olarak cumhuriyet kadını, eşine, ömürleri boyunca hain ve terörist olarak anılacak alçaklar bir yanda. Bu kitapta yazılanlar gerçek yaşam öyküsü olması yanında nitelikli bir senaryo içeriğine de sahip. Şiddetle tavsiye ediyorum önce dizi ardından sinemalarda bir dönem filmi olacak zenginlikte bir örgüye sahip. Ve Rengin Hanım kesinlikle yazmaya devam etmeli.

Onlara dayatılan hukuksuzluğa karşı insana dair erdem ve nezaketini kaybetmediler. İsyen etmediler. Asla eğilmediler. Dik durdular. Hukuki haklarını, yine o hainler tarafından kurulan o çadır mahkemelerinde, "Biz ölene dek haklıyız. Siz haksızsınız!" diyerek son hadde kadar savundular.

Kitabı okurken her uğradıkları haksızlıkta, kimse onlara inanmadığında, dost bildikleri sırt döndüğünde içinde tuttuğum kuzucuklar usul usul kocaman dalgalara dönüştü. İlk göz ağrısı Bora ile yaşadığı bir anısına kadarmış gözümün kıyısına kurduğun bent. O dev dalga tepeleri o an devrildi göz pınarlarına kavuştu. Mevzu bahis bir bebek olunca 35-40 bofor bir hava gibi... Fırtınanın kendisi oluverdim.

Rengin Hanım'a ilk röportajı bana verdiği için teşekkür ediyorum. Türk kumpasla karşı karşıya olduğunuzu seslerini duyurabildikleri ölçüde

imiz ve dostluklarımızı eskitmemiz, tüm güzel hayallerimizi ve dileklerinizi bu iyi insanlarla el ele hep birlikte gerçekleştirmemizi diliyorum. Bu röportaj vesilesiyle bir kez daha; yaşamını milletine adayan ve maalessif hayal ettiklerini yaşamadan aramızdan ayrılan yüreği kocaman o iyi insanları başta Tuğamiral Cem Aziz Çakmak olmak üzere saygı, minnet ve özlemle anıyorum. Işıklar içinde olsunlar...

YYE: Bir ömre kaç haksızlık sağlar?

RG: Çok... Bizim ailemize çok oldu. Çok haksızlıklara maalesef denk geldik. Birincisi 2007 senesinde bir anda bu yaşadığımız ve nereden geldiği o dönem belli olmayan saldırı. Ne olduğumuzu şaşırдық. Gerçekten. Bir yandan çocuklarımız, bir yandan köpeğimize bir yandan eşime. O kadar korkunç saldırılar oldu ki, bunun nereden geldiğini tahmin edemedik. Eşim için "hedonist" dendi, "dinsiz" dendi, eşimi "vatan haini" ilan ettiler. "Susturun şu adamı" dediler. Çok ciddi şeylerdi bunlar, yaşadıklarımız. En sonunda da "darbeci" ilan ettiler. Cem gibi bir adam! Cem'den bahsediyorum çünkü gerçekten onun vatan mevzu olduğunda fikirlerini çok iyi bilen bir insanım. Kitabımda da belirttim, "seni en sonunda darbeci ilan ettiler" diye. O gün donup kalmıştım. Arkasından en son yaşadıklarımız. O kadar büyük haksızlıklara maruz kaldık ki tıpkı bir çok asker ailesi gibi. Ben tabii ki ken-

di yaşadıklarımı konuşuyorum ama bir çok kişi de bizim gibi çok üzücü hadiseler yaşadılar ve zordu bunları yaşamak. Gerçekten çok zordu.

Cem Amiralın Deniz Kuvvetleri'ndeki kariyerine baktığımız zaman da sürekliliği başarılar ve bu doğrultuda da hızlı bir şekilde rütbesinde terfi görüyoruz. Bu mu istenmedi?

Evet, çok hızlı rütbe aldı. Hakikaten, kendinden büyük komutanları da, Cem'in altındaki rütbelerdeki askerler de her zaman fikirlerine çok önem verirdi. Liderlik yönü kuvvetli bir insan olduğunu, fikirlerinin, tespitlerinin doğru olduğunu söylerlerdi. Ben bunu 2007 senesine kadar çok iyi gözlemledim. Bir kokteyle katıldık, kendi fikirlerini anlattı ve fikirleri dinlenirdi. En büyükten, en küçüğüne kadar. Dinletirdi düşüncelerini. Silah arkadaşları da değerli isimlerdi.

Bu yaşanan süreçte ordumuzu çok seven bir millet olmamıza rağmen yeteri kadar sahip çıkamadık mı? Kitabınızda da yazdığınız gibi bir "Acaba mı" oldu herkeste?

Neden yaşadığı? Çünkü yaratılan bu algı sebebiyle. Gün geçiyordu ki. Cem için bahsediyorum. Cem'in aleyhine bir haber çıkması o süreçte. Uyduruk haberler önce internet sitelerine servis ediliyor, daha sonra da onların (fetö terör örgütü) bütün gazetelerinde bu haberler yapılıyor-

du ve o dönemde Zaman gazetesi her yerdedi. Kitabımda da anlatıyorum. Bir feribotta bu gazete bedava dağıtıldığı için herkesin elinde Cem'in fotoğrafı vardı. Bunları yaşadık. O yaratılan algı sebebiyle insanlar acaba mı dedi? Evet bunu söyleyenler oldu. "Canım, asker de zamanında çok şey yaptı" diyenler oldu. Yavaş yavaş, seneler geçti ama insanların aklı başına geldi. Hayatımızdan 3,5 sene çalındı ve dahası.

Bu süreçte aslında Türkiye bir kayıp yaşadı. İnsanlar bunu görmedi. Cem Amiralın Kuvvet'teki parlak ve lekesiz kariyerine bakarsak, mesela siz Deniz Kuvvetleri Komutanı eşi olabildiğiniz.

Zaten bu süreç Deniz Kuvvetleri'nin önlenemez yükselişinin önlenmesi için gerçekleştirildi. Bir şekilde o yükselişi önlemek için bir şeyler yapılması gerekiyordu. O da neydi? İnsanları sahte delillerle önce hürriyetlerinden alıkoymak daha sonra da mesleklerinden atmak ve itibarsızlaştırmaktı. Daha sonra ne oldu? Cemlerin yerine gelenler 15 Temmuz'u planladılar ve Türkiye bu noktaya geldi. Bir gecede 15 amiral görevden alındı. Dünya tarihinde böyle bir şey yoktur.

İnsan hayal kurarken kader görmüş. Cem Bey'in sevgili eşi olarak nelerden vazgeçmek zorunda kaldınız, yerlerine neler koydunuz?

Cem'le biz evlenmeye karar verdiğimizde ben 19 yaşımdaydım ve üniversite birinci sınıf öğrencisiydim. Ben kariyerimden feragat ettim. Ben aslında çalışmayı ve kendime bir kariyer yapmayı içimin bir noktasında bıraktım. O zamanki Rengin ile şu anki Rengin tabii ki çok farklı. Biz o dönem eğitimlerimiz odaklanabiliriz ancak Cem onunla beraber Amerika'ya gitmemi çok istedi. Ben okulumu bıraktım ama çocuklarımızın gelişimine odaklandım. Ayrıca Cem'in bu süreçte benim gelişime ve bu kitabı tamamlamamda oldukça katkısı oldu. Ancak bu kitabı çıkarmak benim içimde kalan bir eksik parçayı tamamlamış oldu. Artık çocuklarına bırakabileceğim birşeyim var diyebilirim.

Kaptan kızı olmanızın size kazandırdıkları nelerdir? Cem Bey ile uyumunuzda denizci bir aileden olmanızın ne kadar etkisi oldu?

Bizim babalarımız arkadaşlar. Biz birbirimizin ailesini çok iyi bilerek bu yola çıktık. Çocukluk yıllarımızda aramızdaki yaş farkı 6 idi. Gençlik çağımızda ise birbirimizi tanıdık arkadaşlığımız gelişti. Özellikle Cem bizim üst katımıza taşındıktan sonra arkadaşlığımız ilerledi.

Çok büyük bir zorluk yaşamadım. Babam da zaten Boğaz'da kılavuz kaptanlık yapıyordu. İki gün evde olur, iki gün olmazdı. Annemle beraber hayatımı babasız bir biçimde nasıl idame edeceğimizi öğrenmiştim ben.

Tüm bu yaşananlardan sonra, şu anda nasıl hissediyorsunuz? Korkuyor musunuz?

İnsanın en doğal duygusu. Olması anormal. Ancak bunun yanı sıra da kendimi her güçlükten çıktık-tan sonra daha güçlü hissediyorum. Daha tamamlanmış oluyorum. Güçlükten çıkmanın getirdiği bir huzur var içimde. Bunun hiçbir zaman devamını da istemem. Bu huzurlu hayatımda devam etmek isterim. Bu son olayda da (gözaltı süreci) onu yaşadım. Hayatımın en huzurlu döneminde bu yaşanan olay bende

çok etkisi yarattı. Ama bundan da güçlenerek çıktığımı düşünüyorum. İnsanlar bizi sahiplendiler. Cem Gürdeniz'i sahiplendiler. Destek oldular. Bunu yaşamış olmanın da mutluluğunu duydum. Hiç beklemiyordum. Twitter'da yazmaya başladım. İnsanlardan inanılmaz geri dönüşler oldu. Cem Gürdeniz ismi Amiral ismi 2 gün *trend topic* oldu. Bu kadar büyük bir sevgi ile karşılaştığımızı görmek, çok anlamlıydı. İlk günler çok zordu, özellikle Cem'in ifadesinin alınacağı gün neden gergindim? Tabii ki beni gergin yapan daha önce yaşadıklarımın tekrar etmesi olasılığıydı, benim için kabûs gibiydi. Kendimi yanlış ifade etmek istemiyordum gerçek duygumu yazmak istedim. Yazdığım tweetler için çok güzel dönüşler aldım. Kızım Ülkem de onu söyledi.

"Anne, babam çok güzel tohumlar atmış biz onun karşılığını alıyoruz," dedi. Cem konferanslara giderdi ilk başlarda Mavi Vatan'ı anlatmak için. Bazen 1-2 kişi olurdu dinleyen. Sonra sonra çoğaldı. Bunun şu anda onuru ve mutluluğunu yaşıyorum. Bana bir güç de getirdi bu.

Çok cesur bir kadınsınız.

Cesaret doğrultuktan geliyor. Ben bir konuda doğruymun eminsem onun üstüne giderim.

Kitapta hep Cem Amiral anlatılmış farkında mısınız?

Tabii ki öyle. Çünkü onun hayatından kaynaklanan veya onun mücadelesinden kaynaklanan bir şeyin

içerisindeydim ben. Dolayısıyla onun mücadelesi aslında, özgürlüğünün alınmasıyla ortak mücadelemiz oldu. Benden koparıldı o. Dolayısıyla sessizleştirilmek istendi, susturulmak istendi. Ne olacaktı. Onun sesi kim olacaktı? Tabii ki en yakını, eşi, ben. Ben de doğru olduğunu, haklı olduğumuzu düşündüğüm için bu mücadeleyi her ortamda devam ettirdim. Bundan sonra da devam ettiririm. Korkularım vardır ama, doğrusam ve haklıysam beni engellemez.

Bu mücadele size kadın olarak ne kattı?

Türk kadınının bu konudaki yetisi çok fazla. Yapabilirliği çok fazla. Pek çok kadın benim gibi düşünüyor. Doğru biliyorsa, benün mücadelesini çok iyi yapıyor. Ben de öyleyim. Bir mücadeleden içindeysen, o mücadeleyi en güçlü şekilde, en iyi şekilde yapmayı isterim. Her zaman için. Biraz da mükemmeliyetçi bir tavırm var.

Farkındalık yaratan bir yanınız da var.

Yanlış bir şekilde, son derece haksızca elimden birşeyler alınmış. Mutluluğum alınmış, eşim alınmış, çocukların huzuru alınmış, her şeyim elimden alınmış. Elimde kalanlarla mücadele etmek zorundayım ve kaybettiklerimi tekrar yerine getirmek zorundayım. Bunu yaparken de ailemi çok da huzursuz etmek istemedim. Uzakta olan bir oğlum vardı. Yeni evlenmiş olan bir kızım

vardı. Özgürlüğü elinden alınmış bir eşim vardı. Mücadelemi bunların hepsini mutlu edecek şekilde sürdürdüm. Çocuklarımı hiçbir zaman strese sokmak istemedim.

Yalnız annelik nasıl bir duygu?

Cem bana Balyoz sürecinde dedi ki, "Beni 5 sene unut, olmayacağım. Ama bu bir siyasi dava göreceksin 5 sene içerisinde çözülecek. Başka bir yolunu "görmüyorum." Daha önce de Gaziantep'in alınması sürecinde 1 buçuk sene çocuklarımla yalnız kaldım. Bir şekilde çocuklarımla hem annelik hem babalık yapmak adına iyi bir ortam hazırlıyorsunuz. Beyin öyle bir organ ki bulunduğunuz ortama sizi adapte ediyor. Eşleri uzakta olan bir çok kişi de böyle düşünüyor. Eşiniz olmadan evinizi idame etmeye alıştırsınız.

Kitabınız okuyan ve benzer süreçlerden geçen arkadaşlarınızdan nasıl tepkiler geldi?

Bir kere bana çok teşekkür ettiler. Bizi anlattın, bu mücadelemizi çok sade bir dille anlattın dediler. Çok güzel geri dönüşler aldım. Bu beni çok mutlu etti.

Kitabınızın çok güzel bir kurgusu var

Kitapta içimden ne geçtiyse var... Hiçbir abartı yok. Tamamıyla içimdekileri döktüm. Bu kitap aslında yıllardır benim içimde biriktirdiklerimin özeti. Cem sağolsun pandemi döneminde benim başımın etini çok yedi. "Bitir, bitir, bitir" diye. Çünkü ben 2012 senesinde başladım bu kitabı yazmaya. Özellikle kendimi rehabilite etmek adına yazıyordum. 2007 senesinden beri biriktirdiğim her şey bu kitapta var. İsteyen herkes bunu görebilir, okuyabilir, isteyen herkes bu yaşanmışlıklara ulaşabilir düşüncesi bile beni rahatlatıyor.

Kitabın içerisinden attığımız yerler var mı?

Evet var, hem de çok var. Ama bende kalsın.

Girdiğiniz ortamları güzelleştiren bir yapınız var. Bu nedenle de göze çarpmış olabilirsiniz mi?

Biz biraz sivri bir aileyiz. Önce bana "Benimle evlenir misin?" dedi. Daha sonra "Ama bak bunlar bunlar olabilir, yalnız kalabilirsin, çok zor durumlarda, çok zor anlarda karar vermen gerekebilir. En sonunda bak bunlara rağmen benimle evlenmek ister misin?" dedi. "Evet" dedim. Mesleğinin zorluklarını da, kötü yönlerini de her şeyiyle bilen bir adamdı ve ben meslek aşkı içindeki bir adamla evli olduğumun bilincindeydim. Ben gördüğümüz o dönemlerde daha iyi anlamım bu durumu. O mesleğe aşık bir adamdı ve ben bunun bilincinde olmak ve adapte olmak durumundaydım. Ben de ileriki zamanlarda bu durumdan keyif aldım açıkçası. Çünkü onun bu liderliği, bu doğru bildiğini hiç çekinmeden konuşma tavrı beni çekiyordu zaten.

Daha öncesinde de çok çekiyordum. Doğru adamı bulduğuma henüz çok genç olmama rağmen inandım. Onu desteklemem gerektiğine inandım. Biz bu yola iki kişi gireceksek, öyle de olmalıydı zaten. Onun doğruların zamanla benim de doğrularım oldu.

Ben evlendiğimizde çok gençtim ve zaten siyasetten uzak bir biçimde büyümüştüm. Benim babam Atatürk'e çok hayran birisiydi. O kadar hayrandı ki salonumuzun baş köşesinde Atatürk'ün bir portresi vardı. Bana küçüklüğümde beri sürekli olarak Atatürk'ü anlatırdı. İnanılmaz bir şekilde Atatürk'ün izinde ve doğrularında hareket eden ve beni de bu yönde yetiştiren bir babaydı. Cem'le bu noktada da doğrularımız keşiliyordu ve dolayısıyla ben de bu yönde mücadele edebildim.

Siz yaşanan bu süreçlere liderlik edenlerden birisiydiniz.

Evet bu liderlerin liderliğini üstlenenlerden biriydim. Tek değilim tabii arkadaşlarım da vardı. Evet bu işin liderliğini yapanlardan birisi de bendim. Aktif olarak da yaptığımız bir çok

protestonun bir çok gösterinin fikirlerinden bazıları bana aitti. Aslında Vardiya Bizde Platformu'nda oldukça demokratik bir ortam vardı. Herkes fikirlerini söylüyordu ve herkesin bu fikirleri onayladığı bir noktada hareket ediyorduk. Ama çok az kişiydik.

Hayâl kırıklıklarınız oldu mu?

Evet. Babalar günüydü ve biz de tişört yaptırık. Üzerinde "Babalar gününüz kutlu olsun" diye yazıyordu. Siyah üzerine beyaz harflerle. Tabii ki babalar günüydü ve çocukların giymesi uygun olur diye

düşünüyorduk. Vardiya Bizde Platformu'ndan birçok çocuk o tişörtleri büyük bir mutlulukla giydiler. Birkaç tane harf giyecek çocuk yoktu ve eksik kaldı. Oradaki esir babalardan bir tanesinin kızına gittim ve "giyer misin?" diye sordum. "Bunu giyersem babam beni öldürür" dedi. İçimden dedim ki, "keşke baban oradan çıkabilse de sana kızabilse, bunu niye giyebiliyorsunuz," dese. Bu öngörüsüzlüğü anladığımda çok büyük bir üzüntü hissettim. Çok büyük bir hayâl kırıklığı yaşadım. Ama biz yolumuza devam ettik. Doğru bilen, ne olduğunu özümseyen bir grup insanla Vardiya Bizde olarak yolumuza devam ettik. Bir noktada da insanlar bizim sayıca çok büyüdüğümüzü düşünmeye başladı. Süreç o kadar hızlı ilerliyordu ki. Bir gün bir eylemdeydik, öbür gün yine kendi düzenlediğimiz başka bir eylemdeydik. Bir gün mahkeme önlerinde eylemler yaptık. Sessiz Çığlık eylemleri düzenledik. Sessiz Çığıklar Lütfiye Hanım'ın fikriydi. Bunu belirtmek isterim. Bizim bu şekilde hareket ettiğimizi görenler bizim çok büyük bir kesim olduğumuzu düşünüyordu. Bazı başka STK'lar "bize neden desteklemiyorsunuz, bizi neden desteklemiyorsunuz" diyorlardı. Ama biz bu kadar yetebiliyorduk. Sayımız azdı ve bir yere kadar gidebiliyorduk. Bilmiyorlardı ama bir avuç insandık.

Sizce Türkiye bu kumpas davalarından ders aldı mı?

Farkındalık oldu. İnsanlar düşünce ve fikirlerinde o tarihteki gibi değil. Bunun bir kumpas olduğunun bilincindedir. En azından çok büyük bir kesim öyle. Ders alınıp alınmadığını gelecekte göreceğiz. Özellikle bu son olayda insanlar bizi sahiplendi. Yalnız bırakılmamak benim umudumu artırdı. İnşallah bir daha bu tip haksızlıklar Türkiye yaşamaz.

Yılmıyorsunuz değil mi?

Mücadeleci bir karakterim var. Eğer doğruysam ve haklıysam onu anlatmaktan hiçbir zaman yılmam. Hiç kimse beni yıldıramaz. Korkula-

rım bile beni yıldıramaz. İlk başta bu yaptıklarımızı istemeyenler oldu. "Ne gerek var, Vardiya Bizde'ye ne gerek var!". Biz asker eşlerine "Ne gerek var kadınlara evinizde oturun!" dediler. O dönem yaşadıklarımızın değerini anlayamıyorduk. Daha sonra gördük ki insanlar bizi anlamaya ve bize değer vermeye başladı. O zamanlar sosyal medya bu kadar aktif değildi. Bu da bizim şanssızlığımızdı. Şimdi insanlar her şeyi görüyorlar, her şeyin farkındalar. Halkımız bize kucak açtı. Attığım Tweet'ler haber oldu. Özellikle Devlet Bahçeli'nin demeci konusunda. Madem konuşuyorsun, bari Mavi Vatan terimini kullanma.

Ben sosyal medyaya çok güveniyordum. İnsanların farkındalığı çok çabuk geliyor. Eskiden insanlar yaşananları çok daha sonra yazılan kitaplardan öğreniyorlardı. Fakat şimdi insanlar çok hızlı akan bir bilgi sayesinde çok daha hızlı bir şekilde farkındalığa erişiyor. Eğer kendinizi doğru anlatabiliyorsanız insanlar bunu görebiliyor.

Cem Aziz Çakmak Amiral deyince onu gönen, tanyan gözler hüznüleniyor...

Cem Aziz Çakmak Amiral çok başarılı ve çok duygu yüklü bir insandı. Çok çalışkandı, mücadeleyi hiç bırakmadı. O örgüt cezaevinde dahi kendisiyle uğraşmayı sürdürdü ve bunu kaldıramadığı için vücudu o kanseri üretti. Hasta yatağında bile sonuna kadar onlarla mücadeleyi bırakmadı. Cem (Gürdeniz)'in de kader arkadaşısıydı.

Anlamak mümkün değil. Sorguluyorum: Bu nasıl bir beyin yıkamadır ki, hiçbir kişisel hususmetiniz olmadığı bir insana bu kötülükleri yapabiliyorsunuz! Bu nasıl bir vicdansızlıktır! Kum-pas dava Balyoz sürecinde kurulan Silivri mahkemelerindeki hâkimlerde de bunu gördüm ve hiçbir zaman kabullenemedim. Savcılar yalan suçlamalarıyla gurur duyuyorlardı. Çok zor bir şey, hangi vicdan bunu kabul eder. Bunu hep sorgulamıştım. Beyinlerine bir vizyon işlemler, kötü bir vizyon ama bir vizyon. Yazık!

Sonuçta kaybeden Türkiye olmadı mı?

Tabii ki öyle oldu. Deniz Kuvvetleri mesela hâlâ o dönem öncesi yapılan fikirlerle ilerliyor. Şu an için yeni bir şey yok. Daha ne kadar o projeler devam edecek? Bir noktada bitecek. Ondan sonra ne olacak? Denizlerdeki hak ve menfaatlerimiz nasıl savunulacak? Ancak yine de umutluyum inaniyorum ki bir noktada Türkiye bunları aşacaktır.

Son olarak nasıl bir mesaj vermek istersiniz?

Ben ülkemden hiçbir zaman ümidimi kesmedim. Biz Kurtuluş Savaşı'nı verenlerin torunları olarak az da olsa o mücadeleyi sürdüreceğiz. Gençlerden çok ümitliyim. Oldukça bilinçli gençler var. Onlar hiçbir zaman bu vatani kimselere vermeyecek. Benim ümidim tam.

'Bunker'de Kalitenin Markası

www.cyepetrol.com.tr

Gemi yakıt ikmallerinde

2014 yılından bu yana 20,000 fazla ikmâlde, Coriolis Mass Flow Meter kullanan; 2005 yılından beri kesintisiz ve istisnasız MARPOL ANNEX VI bunker ikmâl prosedürü uygulayan; en az 90 gün kalite itiraz garantisi veren, ISO 8217:2017 ürün kalitesi ve daha fazlasını bir arada sunan dünyanın ilk ve tek Bunker Şirketi...

TÜRKİYE
FORTUNE
500

260. Şirketi ve En verimli 22. Şirketi
CYE PETROL
TİCARET A.Ş.

Mısır Deniz Kuvvetleri'ne bir bakış

Deniz Kurmay Kıdemli Albay (E) M. Haluk Baybaş: Envanterinde çok farklı ülkeden çok farklı silahlara sahip olmasına rağmen Mısır'ın; işletme, bakım ve idameyi bir şekilde sürdürebildiği dikkat çekmektedir

Son dönemde birçok ülke donanmasını yenileyip geliştiren bir atılım içinde olan Mısır Deniz Kuvvetleri de 3 Temmuz 2021 tarihinde ülkenin kuzey batısında Libya sınırına yakın bir bölgede Gargoub Deniz Üssü'nün açılışını yaptı. Modern tesis ve imkânlar, 1000 metrelik rhtımı ile Mısır'ın en büyük deniz üssü olduğu ifade edilmektedir.¹ Bu gelişmeyle birlikte Mısır donanması ilgyi hak etti.

Genel olarak Mısır Silahlı Kuvvetleri, özelde de Mısır Deniz Kuvvetleri'ndeki modernizasyon faaliyetleri Mısır Başkanı Sisi'nin göreve başladığı 2014 yılından sonra hız kazandı. Donanmayı modernize etmeye yönelik planlama ile şu ana kadar, altyapının iyileştirilmesi, Deniz Kuvvetleri'nin biri Akdeniz, diğeri Kızıldeniz'de olmak üzere iki muharebe filosuna bölünmesi, ana deniz üslerinin geliştirilmesi, yeni gemi ve teçhizatın tedarik edilmesi olarak gerçekleşti.²

Mısır donanması uluslararası kaynaklara göre Orta Doğu ve Afrika'nın en büyük donanması, gemi sayısı olarak da dünyada altıncı sırada yer almakta.³ Donanmanın görevi, toplamı 2000 km'den uzun Akdeniz ve Kızıldeniz kıyılar ile Süveyş Kanalı'nı korumak, ayrıca kara hareketına destek sağlamak.

Mısır donanması biri Akdeniz diğeri Kızıldeniz olmak üzere iki filo ya ayrılmış durumdadır. Bununla birlikte, gemilerin seyyahiyet özelliği sayesinde gerektiğinde bir bölgeden diğerine kolaylıkla kuvvet kaydırmak da mümkündür.

2013 yılından itibaren ABD, Fransa, İtalya ve Almanya'dan çeşitli gemi tedarikleri ile Mısır donanmasında hızlı bir modernizasyon göze çarpmaktadır. Süüstü filosunu incelediğimizde İtalya'dan 2, Fransa'dan 1 adet temin edilen FREMM sınıfı büyük fırkateynler, 4 adet ABD Oliver Hazard Perry sınıfı⁴ fırkateyn, 2 adet ABD Knox sınıfı olmak üzere toplam 9 fırkateyn; 4 adet Fransız Gowind sınıfı, Güney Kore'den 1 adet Pohang sınıfı, İspanya'dan 2 adet Descubierta sınıfı olmak üzere toplam 7 korvet; muhtelif ülkelerden tedarik edilmiş 40 hücumbot, 8 adet Çin Hainan sınıfı denizaltı savunma harbi (DSH) gemisi, muhtelif sınıflarda 23 mayın harbi gemisi bulunmaktadır. Bunlara ilave

olarak, 4 adet Alman MEKO-A200 fırkateyn⁵ tedariki ile birlikte fırkateyn sayısı 13'e yükselecektir. Amfibi filosunda, Fransa'dan alınan Mistral sınıfı 2 adet doklu amfibi hücum gemisi ile muhtelif sınıflarda 18 adet çıkarma aracı bulunmaktadır. Denizaltı filosunda, 4 adet Çin yapımı Romeo sınıfı denizaltıya 2016'dan itibaren Almanya'dan yeni inşa olarak tedarik edilen 4 adet Tıp 209/1400mod sınıfı dizel-elektrik denizaltı eklenmiştir.

Mısır, özellikle yeni tedarik etmiş olduğu FREMM sınıfı büyük fırkateynler ile donanmasını bir hayli güçlendirmiştir. FREMM sınıfı fırkateynler, yüksek tonaj ve boyutları itiban ile ağır deniz ve hava şartlarında da etkin olarak görev yapabilecek büyüklükte, yeni nesil sistem ve silahlarla donatılmış güçlü gemiler olarak dikkat çekmektedir.

FREMM'lerin temel özellikleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir. İtalya ve Fransız FREMM sınıfı gemiler arasında bazı silah ve sensör farklılıkları bulunmaktadır.

Fransa'dan alınan ve ENS Tahya Misr olarak isimlendirilen fırkateynde SYLVER A70 dikey lançer ile elektronik taarruz sisteminin Mısır'a devredilmeden önce söküldüğü bilgisi yer almaktadır.⁶ Uzun menzilli kara hedeflerine taarruz füze kabiliyetini sağlayan SYLVER A70 yerine, Aster 15 hava savunma füzelerini atabilen SYLVER A43 lançerlerinin mevcut olduğu açık kaynaklarda belirtilmektedir.⁷ ⁸ Aster 15 hava savunma füzelerinin menzilli yaklaşık 16 deniz milidir. Bu mesafe hava savunmada orta menzile kabul etmektedir.

İtalya'dan alınan tekib FREMM sınıfı fırkateynlerde ise uzun menzilli (yaklaşık 65 deniz mili) Aster 30 hava savunma füzesi kullanılabilme kabiliyetinde olan SYLVER A50 dikey lançerleri ile Aster 30 füzelerinin olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, Aster 30 füzeleri ile Mısır donanmasının, bölge hava savunma kabiliyeti sahibi olduğunu söyleyebiliriz.

Gemilerde ayrıca 8'er adet gemisavar füzeleri bulunmaktadır. Fransa'dan alınan fırkateynde Exocet MM40 Blok3, İtalya'dan almanlarda Teseo(Otomatik Mk-2/A kullanılmaktadır. Exocet güdümlü füzesinin bazı harplerde başanları bulunmaktadır. Falkland Savaşı sırasında Arjantin uçakları ve

kıyı savunma birlikleri tarafından Exocet AM-39 havadan yere modeli ile MM38 karadan atılan modeli, İngiliz gemilerine karşı kullanılmıştır. Arjantin Exocet atışları ile HMS Sheffield Tıp-45 hava savunma muhribini, Atlantic Conveyor isimli kargo gemisini, HMS Glamorgan isimli muhribi vurmuş; HMS Sheffield ve Atlantic Conveyor gemileri batmış, HMS Glamorgan ise ağır yara almıştır.⁹

Silah sistemlerine bakıldığında kritik edilebilecek husus, FREMM gibi büyük bir fırkateynde sadece 8 adet gemisavar füze kapasitesinin olmasıdır. Bu miktar düşük olarak değerlendirilebilir. Gemilerde ayrıca, gelişmiş denizaltı savunma harbi kabiliyetinin mevcut olduğu görülmektedir. Özellikle yeni teknoloji CAPTAS (Combined Active Passive Towed Array Sonar) aktif-pasif yedeklenebilir dizin sonan ile çok uzun menzillerden denizaltıları tespit etme imkânı bulunmaktadır.

Daha önce ABD'den tedarik edilen gemilerden özellikle Knox sınıfı fırkateynlerin hem 50'li yaşlara gelmiş basıncılı stimli makine sistemlerinin idamesindeki olası güçlükler nedeni ile aktif olarak görev yapabilmeleri şüpheli olarak değerlendirilebilir. Diğer taraftan idamesi daha kolay gaz türbinli makine sistemleri ile teçhiz edilmiş Amerikan Perry sınıfı fırkateynlerin, ilerlemiş yaşlarına rağmen ana görev fonksiyonlarından biri olarak görev yapabilmeleri kabul edilebilir.

Perry sınıfı fırkateynler, 1970'lerin ortalarında ABD'de, II. Dünya Savaşı dönemi muhriblerinin yeni olacak ve 1960'lar dönemi Knox sınıfı fırkateynleri tamamlayacak şekilde ve yüksek miktarlarda tedarik edilebilecek ekonomikli düzeyinde, genel amaçlı refakat gemileri olarak tasarlanmıştır. Bu fırkateynlerin en önemli özelliği baş tarafta bulunan tekli Mk-13 güdümlü füze lançeri ile bu lançeri besleyen 40 füzelik magazine sahip olmasıdır. Gemi, 25 deniz mili menzilli SM-1 MR (Standart Missiile-1 Medium Range) hava savunma füzeleri ile Harpoon gemisavar füzelerini kullanabilmektedir. Gemide ayrıca bir adet 76 mm OTO Melara çok maksatlı top, bir adet 20 mm Phalanx yakın savunma silah sistemi, iki

adet 3'lü torpido kovanı ile 2 helikopter hangarı bulunmaktadır. Geminin esas vuruş gücünü oluşturan Mk-13 lançerinin, elektro-mekanik ve yıllara sari olarak yıpranmış bir sistem olması bakım ve idamesinde zorluklara neden olabilir. Ayrıca, SM-1MR füzeleri de ömürlerinin sonlarına gelmiş durumdadır. Perry sınıfının bu özellikleri ile görev grubunda, özellikle orta menzilli hava savunma katkısı ile süüstü ve denizaltı savunma harbi yapabilir.

Alman lisansı ve desteğiyle ile biri İskenderiye Tersanesi'nde olmak üzere 4 adet inşa edilecek MEKO A200EN fırkateynlerinin 3.400 ton deplasman, 118 metre uzunluk, 14,8 metre genişlik ve 32 knot azami sürat değerlerine sahip olacağı bilinmektedir.¹⁰ Silah ve sensörleri ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcut olmamakla birlikte bu gemilerde de tahminen 8 gemisavar füzesi, hava savunma füzeleri, DSH torpidoları olması beklenmektedir.

Gowind tasarımı korvetler, 2006'dan itibaren, Fransa tarafından büyük bir fırkateynde sadece 8 adet gemisavar füze kapasitesinin olmasıdır. Bu miktar düşük olarak değerlendirilebilir. Gemilerde ayrıca, gelişmiş denizaltı savunma harbi kabiliyetinin mevcut olduğu görülmektedir. Özellikle yeni teknoloji CAPTAS (Combined Active Passive Towed Array Sonar) aktif-pasif yedeklenebilir dizin sonan ile çok uzun menzillerden denizaltıları tespit etme imkânı bulunmaktadır.

Daha önce ABD'den tedarik edilen gemilerden özellikle Knox sınıfı fırkateynlerin hem 50'li yaşlara gelmiş basıncılı stimli makine sistemlerinin idamesindeki olası güçlükler nedeni ile aktif olarak görev yapabilmeleri şüpheli olarak değerlendirilebilir. Diğer taraftan idamesi daha kolay gaz türbinli makine sistemleri ile teçhiz edilmiş Amerikan Perry sınıfı fırkateynlerin, ilerlemiş yaşlarına rağmen ana görev fonksiyonlarından biri olarak görev yapabilmeleri kabul edilebilir.

Perry sınıfı fırkateynler, 1970'lerin ortalarında ABD'de, II. Dünya Savaşı dönemi muhriblerinin yeni olacak ve 1960'lar dönemi Knox sınıfı fırkateynleri tamamlayacak şekilde ve yüksek miktarlarda tedarik edilebilecek ekonomiklik düzeyinde, genel amaçlı refakat gemileri olarak tasarlanmıştır. Bu fırkateynlerin en önemli özelliği baş tarafta bulunan tekli Mk-13 güdümlü füze lançeri ile bu lançeri besleyen 40 füzelik magazine sahip olmasıdır. Gemi, 25 deniz mili menzilli SM-1 MR (Standart Missiile-1 Medium Range) hava savunma füzeleri ile Harpoon gemisavar füzelerini kullanabilmektedir. Gemide ayrıca bir adet 76 mm OTO Melara çok maksatlı top, bir adet 20 mm Phalanx yakın savunma silah sistemi, iki

Söz konusu korvetler, yeni teknoloji VL Mica füzeleri ile 20 km'ye varan bir hava savunma şemsiyesi ile hem kendi hem de yakınında bulunabilecek gemilere hava savunması sağlayabilmekteler.

Gemide, ileri teknoloji CAPTAS-2 uzun menzilli, düşük frekanslı aktif ve pasif değişken derinlik sonanı, kompakt ve çok yönlü bir sonar sistemi olarak dikkat çekmektedir. Sonar

MarineDeal

MarineDeal

transuserinin derinliği değiştirilebilir için tabaka altında saklanan çok sessiz modern dizel-elektrikli denizaltıları uzun menzillerden tespit edilmesi sağlanabilmektedir.

Ayrıca, elektromanyetik karmaşıklık yoğun olduğu kıyı sularında da etkinlikle çalıştığı iddia edilen VIGILE 200 Radar ED sistemi ve ayrıca muhasım muhabere sinyallerini uzun menzillerden tespit eden ALTESSE C-ED sistemi ile etkin bir elektronik tespit ve teşhis süitüne sahip olduğu görülmektedir. Her ne kadar elektronik kaşırtma kabiliyetinin olmadığı anlaşılmakta ise de anılan sistemler ile hem erken ikaz ve ihbar sağlanabilecek hem de tanımlanmış taktik resmin daha doğru ve çabuk bir şekilde tesis edilmesi mümkün olacaktır.

Özetele Mısır donanmasının, Gowind sınıfı korvetler ile kıyı suları ve münhasır ekonomik bölgesinde süüstü harbi, denizaltı savunma ve hava savunma harbi yapabileme kabiliyetini haiz olup bu harp nevelerini elektronik harp sistemleri ile destelebileceği düşünülmektedir.

Mısır, aslen Rus donanması için inşa edilen ancak siyasi nedenlerle Rusya'ya satılmaktan vazgeçilen 2 adet Fransız Mistral sınıfı doklu amfibi hücum gemilerini 2016 yılında tedarik etti. Gemiler, 21,500 ton deplasman, 200 metre uzunluk, 32 metre genişlik ile Mısır donanmasının en büyük gemileri durumundadır. 6,400 metrekarelik uçuş güvertesinde, her biri 33 tona kadar ağırlıktaki helikopterleri konuşlandırabilecek 6 adet helikopter iniş noktası bulunuyor. 1,800 metrekarelik hangar güvertesinde orta büyüklükte (NH-90 vb) 16 adet helikopter muhafaza edilebiliyor, ayrıca bir bakım alanı da yer alıyor. Uçuş ve hangar güverteleri, her biri 13 ton kaldırma kapasitesine sahip iki uçak asansörü ile birbirine bağlantıyor. Dolayısıyla 13 tondan ağır helikopterlerin hangara indirilmesi mümkün olmayıp, uçuş güvertesinde açıkta muhafaza edilmesi gerekiyor. Fransız askeri personel ifadelerine göre, uçuş ve hangar güvertelerinin büyüklüğü 30 helikoptere kadar hareket yapmaya imkân sağlıyor.

Mısır, Mistral sınıfı gemilerinde konuşlandırmak üzere, Rusya'dan 46 adet Ka-52K (Kamov-52 "Katran") taarruz helikopteri sipariş etmiştir.¹¹ Helikopterlerin kanat ve pelleri katlanabilmekte ve ağırlıkları asansörle hangar güvertesine indirmeye müsait olduğu görülmektedir.

Mistral sınıfı gemiler, 450 piyade askerini barındırabiliyor. Bu sayı hemen hemen bir deniz piyade taburu anlamına gelmektedir. Bu sayı kısa vadeli konuşlandırmalar için iki katına diğer bir ifade ile 2 piyade taburu çıkarılabiliyor. 2,650 metrekarelik araç hangarında, 40 adet Fransız Leclerc tank veya 13 Leclerc tank ve 46 muhtelif tipte araç taşınabiliyor. 885

MarineDeal

metrekarelik havuz güvertesi, dört çıkarma aracını alabiliyor.

Mısır, Rus Romeo sınıfı denizaltıların Çin tarafından geliştirilen modellerinden 1980'lerde toplam 8 adet tedarik etmişti. Günümüzde 4 adedi kullanımdadır. İlerlemiş yaşları nedeniyle gemilerin etkin olarak kullanılmayacağı değerlendirilmektedir. Diğer taraftan envantere yeni dâhil edilen 4 adet Alman Tıp209/1400mod sınıfı denizaltı Mısır'a önemli yetenekler kazandırmaktadır. Denizaltılar, SeaHake Mod4 yeni tip Alman torpido ve kara hedeflerine karşı da kullanılabilen ABD Harpoon Blok-2 güdümlü mermileri ile teçhiz edilmiştir. Bu haliyle etkili bir şekilde denizaltı harekâtı yapabilecekleri görülmektedir.

Ayrıca Mısır'ın, Rus Kilo 636M (Gelişmiş Kilo / Varşavyanka) sınıfı denizaltı alımı ile kıyı ve yakın sular savunması için Bastion-P hareketli güdümlü mermi bataryalarının tedariki konusunda Rusya ile müzakereler yürüttüğü bilinmektedir.

Mısır donanmasının son dönemde tatbikatlarını artırdığı, çeşitli uluslararası ve ikili tatbikatlara katılım sağladığı takip edilmektedir. Daha önce Rusya ile iki defa Akdeniz'de icra edilen Dostluk Köprüsü (Bridge of Friendship) tatbikatı, Kasım 2020'de ilk defa Karadeniz'de icra edilmiştir. Tatbikata Mısır donanmasından 1 Perry sınıfı fırkateyn, 1 Gowind sınıfı korvet, 1 Ambassador sınıfı güdümlü mermili hücumbot katılım sağlamıştır. Ayrıca, ABD, BAE ile Kartal Selamı (Eagle Salute) tatbikatı, Yunanistan ve Kıbrıs Rum Yönetimi ile yapılan Medusa tatbikatı, İngiliz ve Fransız gemileri ile yapılan küçük tatbikatlar öne çıkmaktadır. Özellikle batı ülkeleri ile ortaklaşa yapılan amfibi tatbikatlar dikkat çekmektedir.

Sonuç

Modernizasyon programı kapsamında büyük fırkateyn tedarikleri ile özellikle süüstü filosunu geliştiren Mısır Deniz Kuvvetleri Doğu Akdeniz'de yasadışı göç, kaçakçılık ve terörizmle mücadele gibi savaş dışı hareketlar yanında deniz kontrolü uğruna mücadele edebilecek bir kuvvet yapısı tesis etme yolunda adımlar atmaktadır. Yeni teknoloji ürünü komuta kontrol sistemleri, sensör ve silahlarla donatılmış büyük fırkateyn ve korvetler, ateş gücünü arttırmıştır. Ayrıca, fırkateynler gelişmiş hava savunma sistemleri sayesinde Mistral sınıfı amfibi hücum gemilerine hava savunma şemsiyesi sağlayabilmektedir.

Mistral sınıfı amfibi hücum gemileri ile Mısır, denizanın güç aktarımı yapabileme kabiliyeti kazanmıştır. Ancak, piyade birliklerini kıyıya çıkaracak zırhlı amfibi hücum araçları ile deniz tipi genel maksat helikopterlerinin olmaması bir zafiyet olarak görülebilir. Her ne kadar kara tipi nakliye helikopterleri kısa süreli hareketlar için yeterli gibi görünse de uzun deniz geçişi gerektiren

Fransa'dan temin edilen ve ENS Tahya Misr olarak isimlendirilen geminin özellikleri:	
Deplasman, Boy, En	● 6.000 ton; 142 metre; 19,8 metre
Ana Tahrik Sistemi	● CODLOG (Birleşik Dizel-Elektrik veya Gaz türbini), 2 şaft ve açısı ayarlanabilir 2 pervane
Sürat	● 27 knot
Silahlar	● 16-hücreli MBDA SYLVER A43 Dikey Lançer. 16 MBDA orta menzilli Aster 15 hava savunma güdümlü füzesi <p>● 1 X Leonardo OTO Melara 76/62 mm SR top</p> <p>● 3 X Nexter 20 mm Narwhal silah sistemi</p> <p>● 8 X MBDA MM40 Exocet Blok 3 anti-gemi ve kara hedeflerine taarruz füzesi</p> <p>● 2 X Çiftli Leonardo (WASS) B-515 torpido lançeri MU 90 torpidosu</p> <p>● Sagem NGDS dekok fırlatma sistemi</p> <p>● Contralto-V torpido savunma sistemi</p>
Sensörler	● Herakles çok maksatlı pasif elektronik taramalı radarı <p>● UMS 4110 CL karınaya monteli sonar</p> <p>● CAPTAS-4 yedeklenebilir dizi sonarı</p> <p>● Terma Scanter 2001 süüstü arama radarı</p> <p>● Sagem Vigy MM elektro-optik atış kontrol sistemi</p> <p>● Thales Artemis IRST sistemi</p> <p>● Thales Vigile Radar Elektronik Destek (R-ED)</p> <p>● Thales Altesse Muhabere ED sistemi</p>
Helikopter	● 1 hangar. NH-90 büyüklüğünde helikopterin iniş yapabileceği platform

İtalya'dan temin edilen 2 FREMM sınıfı fırkateynin özellikleri:	
Deplasman, Boy	● 6.700 ton; 144,6 metre
Ana Tahrik Sistemi	● CODLAG (Birleşik Dizel-Elektrik ve Gaz türbini), 2 şaft ve açısı ayarlanabilir 2 pervane
Sürat	● 27 knot
Silahlar	● 16 hücreli MBDA SYLVER A50 Dikey Lançer. 16 MBDA Aster 15 ve 30 hava savunma güdümlü füzesi <p>● 1 x Leonardo Otobreda 127/64 Vulcano top</p> <p>● 1 x Leonardo OTO Melara 76/62 mm Davide/Strales top</p> <p>● 2 x Leonardo Oto Melara/Oerlikon KBA 25/80 mm top sistemi</p> <p>● 8 x MBDA Teseo/Otomat Mk-2/A anti-gemi ve kara hedeflerine taarruz füzesi</p> <p>● 2 x 3'lü Leonardo (WASS) B-515/3 torpido lançeri. MU 90 torpidosu</p> <p>● 2 x SITEP MASS CS-424 çok maksatlı akustik sistem</p> <p>● Oto SCLAR-H dekok lançerleri</p>
Sensörler	● Leonardo Kronos büyük çok maksatlı AESA Radarı <p>● UMS 4110 CL karınaya monteli sonar</p> <p>● CAPTAS-4 yedeklenebilir dizi sonarı (Sadece ENS Bernees'te)</p> <p>● 2 x Selex MSTIS NA-25XP radar ve opronik Atış Kontrol sistemi</p> <p>● Selex RAN-30X (MMI/SPS-791) süüstü arama radarı</p> <p>● Selex MM/SPN-730 (LPI) seyir radarı</p> <p>● Selex SPN-720 helikopter yaklaşma kontrol radarı</p> <p>● Sigen/Thales Altesse Muhabere Elektronik Destek ve COMINT sistemi</p> <p>● SLAT torpido savunma sistemi</p> <p>● Selex ES IRST SASS (infra-red search and track / silent acquisition and surveillance system)</p> <p>● (Kızılötesi arama ve izleme / sessiz yakalama ve gözetleme sistemi)</p>
Helikopter	● 2 hangar. AW-101 büyüklüğünde helikopterin iniş yapabileceği platform

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

seferlerde zafiyetler olabilecektir. Bu haliyle Mısır, 2 Mistral sınıfı gemisi ile Libya vb. yakın coğrafyasında kara hareketını destekleyecek şekilde yaklaşık 2000 kişilik bir askeri birliği seferber edebileceği sınırlı bir amfibi hareket icra edebilir.

Denizaltı harekâtı kapsamında, özellikle modern torpido ve kara hedeflerine taarruz yeteneği kazandıran Harpoon Blok-2 füzesi sayesinde Tıp-209/1400mod sınıfı denizaltıların yakın sularda etkili olarak kullanılabilir.

İskenderiye Tersanesi'nde inşa edilen Gowind sınıfı korvetler ve inşa edilmekte olan MEKOA200 fırkateyn-

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

Mısır Deniz Kuvvetleri'nin yeni üssü olan Gargoub Deniz Üssü'nün açılış töreni.

A. Gökhan Esin

gesin@arpas-pilotaj.com.tr

FED'in faiz politikası Taylor Kuralı'na dikkate almadığını açıkça gösteriyor. Geçmiş aksiyonları ile kıyasladığımızda "FED yoldan çıktı" diyebiliriz. Piyasa, FED politikasındaki bu değişimin devam edeceğini bekliyor olacak ki uzun vadeli faizler yükselmiyor

ABD'de hem enflasyon beklentileri hem de mevcut enflasyon FED'in kısa vadeli faiz oranının üzerinde seyrediyor. Normal şartlarda bu nadi-

ren görülen bir uygulamadır. Faiz politikasındaki bu sapma ne kadar devam edebilir? Enflasyonun yüzde 5'e dayanmasına rağmen varlık alım programı ile piyasaya para akışı devam ediyor. Bu yüksek enflasyona kıyasla yüzde 0,05-0,1 arası kısa vadeli faiz hâliyle düşük kalıyor.

FED, Taylor Kuralı'ndan vazgeçmiş olabilir mi?

Geçmişte baktığımızda FED'in yol haritasının "Taylor Kuralı" olduğunu görüyoruz, biliyoruz. Taylor Kuralına göre FED'in politika faizini yüzde 5'e yükseltmesi lâzım. Taylor Kuralı nedir? Kurala göre, FED'in kısa vadeli faiz oranını, gerçekleşen ve potansiyel ekonomik büyüme arasındaki fark ile

gerçekleşen ve hedeflenen enflasyon oranı arasındaki sapmalarla aynı yönde değiştirmesi gerekiyor. Bu arada, potansiyel büyüme oranını hesaplamamızın en kolay yolu uzun yıllar ortalamasını almak ancak pandemi döneminde bu çok mantıklı olmayabilir.

Aşikâr ki Taylor Kuralı pek dikkate alınmıyor, bunun yerine enflasyonun -pandemi sebebiyle- geçici olduğu belirtiliyor. Enflasyon artışının geçici mi yoksa yapısal mı olduğunu geçen ayki yazımızda irdelemiştik, o sebeple bu yazıda değinmeyeceğiz.

FED'in faiz bilmecesi

Piyasada bunu gösteren bir veri mevcut; ABD 10 yıllık tahvil faizi ("UST10Y")! UST10Y faizi, piyasada-

Faiz bilmecesi

2004 yılından kısa bir örnek verilim

2004 yılından 2006 yılına kadar FED kısa -efektif- vadeli faizi kademe olarak yüzde 1'den yüzde 5,25'e çıkarttı. FED kısa vadeli faizi yükselttiğinde, UST10Y bu artışa paralel tepki vermemişti. Hatta 2007 yılında UST10Y FED faizinin altında bile kaldı. Geçmiş tecrübelerle bakıldığında bu tepkisizliğe bir tür ekonomik kalkışma diyebiliriz. Piyasa, FED'in faiz artışını desteklemedi. Çünkü ekonomik veriler enflasyonun yükselceğini teyit etmiyordu. Enflasyon için daha fazla kanıt ihtiyaç vardı örneğin; yüksek petrol fiyatı, güçlü işgücü artışı, yüksek ekonomik güven gibi... Bunun gibi veriler enflasyon artışının habercisidir. Eğer enflasyon kontrol altındaysa ya da artmıyorsa, tahvil faizlerinin mevcut seviyesinden yukarı çıkmasını beklemek hata olur. 2004 yılında da FED'in faiz artışı yapacağını beyan etmesine rağmen, enflasyon da yükseliş olmayacağı öngörüsüyle uzun vadeli faiz oranında beklenen yükselme gerçekleşmemişti. Artış sonrası, 2007 yılında FED faiz düşürmeye başladı, akabinde 2008 krizi patladı ve faizler sıfırlandı.

Peki, neden UST10Y düşük seyreliyor? Önce şunu belirtmek gerekir; faizin düşük seyretmesi FED'in işi kontrol etmenin bir yolu da kısa vadeli faizle oynamaktır. Nasıl mı? Kısa vadeli faizlerdeki azalış (artış) durumunda, yatırımcıların uzun vadeli varlıklara olan talebini artıracak (azaltacak) ve böylece uzun vadeli varlık fiyatlarını artırmaya (azaltmaya) sonucuna, uzun dönem faiz oranları düşecek (artacaktır). Tahvil faizi ile bedelin ters orantılı olduğunu hatırlatmak isterim. Özetle, FED faizi artırmaya çalışırsa dair piyasayı ikna ederse, uzun vadeli faiz düşük kalır. Bu da ekonomik büyümenin en önemli yardımcısıdır.

FED'in uzun vadeli faiz hedefi yüzde 2,5 iken UST10Y'nin yüzde 2 civarında olması mâkûldür. Ama gördüğümüz üzere bu değerden hâlen çok uzaktır. Demek ki piyasa FED'in faiz artış adımı/adımlarını konusunda şüpheli! Gerçi şunu da ifade etmek isterim; piyasa çok kaygandır. UST10Y bir gün içinde yüzde 1,5'e çıkıp, ertesi gün yüzde 2'ye ulaşabilir. Piyasa aniden fikir değiştirebilir ya da speküle edebilir.

Filmi süratle ileri sarıp günümüze geldiğimizde görüyoruz ki; FED Taylor Kuralına uygun ilerletmiyor, yoldan saptı. Piyasa da bu sapmanın devam edeceğini bekliyor olacak ki UST10Y faizi artmıyor. Eğer gün gelir de FED geleneksel yoluna geri dönerse, piyasada büyük bir düzeltme yaşanacağı kesin! Bakalım o gün geldiğinde nasıl bir çelişki ile karşılaşacağız? Ne kadar erken o kadar iyi!

Burada yazılanlar yatırım tavsiyesi değildir.

Kenya Liman İdaresi'nin römorkörü suya indi

Med Marine, yeni römorkörü RAStar 4200'ü (MED-A42120) suya indirdi. Med Marine'e ait olan Ereğli Tersanesi'nde inşa edilen son teknolojiye sahip römorkörün tasarımını Robert Allan'a ait.

EREGLI94, Doğu Afrika'nın en büyük limanı olan Mombasa Limanı'nda önemli operasyonlarda görevlendirilecek ve Kenya Liman İdaresi'nin denizde verimliliği ve güvenliği artırmayı amaçlayan modernizasyon ve bakım programının bir parçası olarak operasyonlarını sürdürecektir. Med Marine Ereğli Tersanesi Müdürü Kemal Bektaş, römorkörün donatım ve liman-

deniz denemelerinin de en kısa zamanda tamamlanacağını belirterek, "Tersanemizde bugüne kadar inşa edilen en uzun, en geniş ve yüksek derinliğe sahip olan ER94 projemizin denizle buluşması, hepimizi gururlandırdı. RAStar 4200 (MED-A42120); Kenya Liman İdaresi'nin römorkör filosuna katılacak, kurtarma ve liman operasyonları için hazır olacaktır. Mükemmel manevra kabiliyeti ile donatılmış ve 120 tonluk çeki kuvvetine sahip olan römorkör, gelişmiş gemi manevrası ve kıyı çekme performansları göstermesi için SOLAS gerekliliklerine göre inşa edilecektir," dedi.

MarineDeal

September 2021 Issue: 165

Turkish Shipping & Economy Newspaper

Lira gets support from all sides

The dollar rate which was at 8,65 lira at the beginning of August, slackened to 8,42 as of the end of the month. But why did this decrease occur and more importantly, will it continue? The most important factor behind the lower rate has been external support extended to strengthen Central Bank reserves. The IMF in August approved a 650 billion dollars allocation of Special Drawing Rights (SDR) to boost global liquidity and Turkey received 6,4 billion.

The fund was distributed on Monday August 23, bringing Central Bank reserves to around 115 billion dollars. According to economists, Turkey is among the economies that benefited most from the IMF SDR allocation as Turkey has the lowest reserves-to-liabilities, current account deficit and imports ratio. In the meantime, swap negotiations with central banks of various countries were already underway to increase Turkey's reserves. As part of this a total of 4,4 billion dollars worth swap deals were signed over the last three months, including a 2.4 billion dollar swap deal with China and a 2 billion dollar deal with South Korea. Central Bank reserves rose exactly at these amounts. Experts note that the IMF allocation is a high quality tool to increase reserves than the method of swap deals, as the IMF allocation is not a debt and there will be no pay-back for it.

Economists note that the lira may continue to appreciate unless a major mistake is made and as long other steps continue to be taken to fortify Central Bank reserves

'IMF's SDR allocation is a high-quality asset'

As SDRs can be easily converted into foreign currency and their use in interventions isn't subject to permission, they are a much higher quality reserve asset compared to swaps" explained Hakan Kara, the former chief economist of Turkey's central bank.

According to experts, in addition to the increase in reserves, the fact that policy rates were left untouched and the Central Bank made a promise of sticking to real interests was another chief factor which supported the lira at this time. Economists also underline that growing income from revenues and the decreasing current account deficit also contribute to the latest developments in the lira dollar parity. However, experts also say that "the higher currency serves, the more stability in the exchange rate" rule has worked until now, but it will lose impact as Central Bank reserves

approach the level of adequacy. Economists note that the lira may continue to appreciate unless a major mistake is made and as long other steps continue to be taken to fortify Central Bank reserves.

Delta variant impact on global growth

In addition to the situation of the reserves domestically, experts have been closely monitoring global growth data. The world economy is trying to gradually overcome the shock created by the pandemic and many countries -especially those in the south of the world and in Asia- are closely watching the course of the Delta variant of the virus. Recent economic data also show that the variant has begun to affect economies. Recent PMI data point at slow-downs in most markets.

However, economists say that despite this appearance, growth remains strong, while its tempo has de-accelerated slightly. Another development being watched closely is China's successful intervention to manage commodity prices. Indeed, the price of oil has remarkably decreased from \$75 per barrel to \$65 and copper prices dropped below \$9,000 a tonne to their lowest in August; lumber and iron ore prices have also posted decreases. However experts note that high commodity prices and freight rates will continue to remain as the biggest problem for foreign trade.

Pakistan's MILGEM launched; OPV ceremony held in İstanbul

Pakistan Navy's first MILGEM-class corvette ship, named PNS Babur, was launched from a shipyard in İstanbul on 17 August and the steel cutting ceremony for the Offshore Patrol Vessel of the Turkish Naval Forces was also held on the same day.

help in strengthening defence collaboration between the two countries.

The launch ceremony was attended by Pakistani President Arif Alvi and his Turkish counterpart Recep Tayyip Erdoğan as well as Turkey's Defense Minister Hulusi Akar, Chief of Staff Gen. Yaşar Güler, Naval Forces Commander Admiral Adnan Özbal. Speaking at the event, Akar said that the use of locally produced components in the defense industry has exceeded 70 percent. "These strategic steps taken in the defense industry have given us the upper hand both in military technology competition and economic competition. Successful results in the field are clearly showing this."

During the ceremony, President Alvi expressed hope that the project will

Pakistan MILGEM agreement

İstanbul Naval Shipyard will be responsible for building the first two vessels, while the other two will be constructed at Karachi Shipyard and Engineering Works.

These ships will bolster Pakistan Navy's capabilities towards maintaining peace and security in the Indian Ocean Region (IOR).

The 99m-long corvettes will be equipped with advanced surface, sub-surface and anti-air weapons and sensors, integrated through an advanced 'Network-Centric Combat Management System'.

Meeting Point of All Routes

Safety & Fire & Bridge

Your Safety Partner in TURKEY

- Admiralty Charts & Publications
- IMO/ITU/ICS/TSO Publications
- Life Saving & Fire Fighting Equipment
- Bridge & Navigational Equipment
- Communication Equipment
- Personal Protection Equipment
- Oil Pollution (Marpol) Equipment
- Security (ISPS) Equipment
- Test & Measurement Equipment
- Medical Equipment
- IMO Symbols & Safety Posters, Flags
- Pilot & Embarkation Ladders

TUNA GEMİ İKMAL SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Evlilya Çelebi Mah. Genç Osman Cad. No.44A/1
Tuzla, 34944 İstanbul / TURKEY
Tel: +90 (216) 446 7403 - Fax: +90 (216) 446 76 08
supply@tunashipping.com / www.tunashipping.com

Bureau Veritas
your reliable partner for
ships classification and certification

For further details please contact us:

Bureau Veritas
Bureau Veritas Deniz ve Gemi Sınıflandırma Hizmetleri Ltd. Şti.
Esas Maltepe Ofis park
Altayçeşme Mah.
Çamlı Sok. No: 21 Kat: 8 34843-Maltepe / İSTANBUL
Tel: +90 216 518 40 50
Fax: +90 216 518 39 05

Move Forward with Confidence

IDEF exhibition leads to new partnerships

During this year's International Defense Industry Fair (IDEF 21), a number of companies have signed agreements or memoranda for future cooperation.

IDEF 21 was held between 17-20 August 2021 under the auspices of the Presidency of the Republic of Turkey and hosted by the Ministry of Defense.

The exhibition was organized by the Turkish Armed Forces Foundation and TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım Inc. It was held at Istanbul's TÜYAP Fair and Congress Center. Over 530 domestic and 700 foreign companies participated in the exhibition, where many local and international defense companies signed cooperation agreements or protocols.

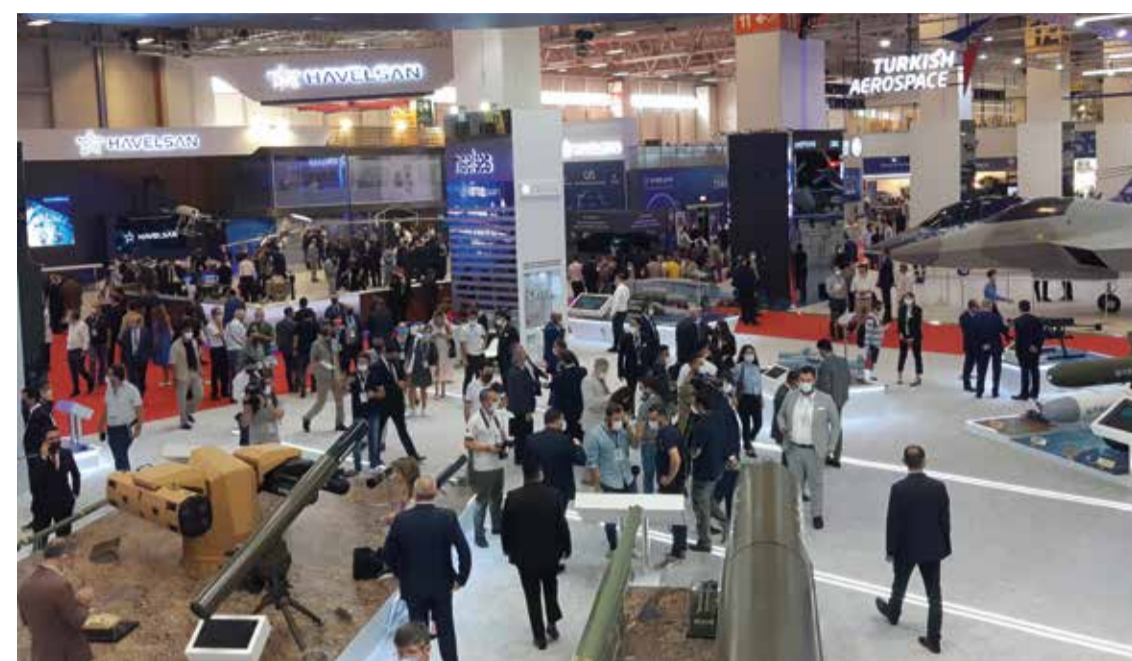
Here are some of the highlights from new partnerships:

HAVELSAN and Yonca Onuk sign MoU

HAVELSAN, a leading Turkish defense industry company and Yonca Onuk Shipyard signed a Memorandum of Understanding (MoU) during IDEF.

As part of the MoU - signed by HAVELSAN General Manager Mehmet Akif Nacar and Yonca Onuk Shipyard President Şakir Ahmet Yılmaztürk - HAVELSAN will develop software for intelligent reconnaissance, patrol, port/base security, mine scanning, submarine detection and surface/underwater warfare by adding payloads to the Unmanned Surface Vehicle (USV) manufactured by Yonca Onuk.

As part of the agreement, HAVELSAN will also install ADVENT Combat Management

Systems to the USV, enabling it to work with floating/land command and control stations and to perform network-supported joint missions.

Multistatic Sonar Suite protocol

Also during IDEF, the Presidency of Defense Industry, ASELSAN and ARMELSAN signed a protocol on the development of a multistatic sonar suite.

President of Defense Industry, İsmail Demir, Chairman and General Manager of ASELSAN Haluk Görgün and Armelsan Defense Chairman Yetkin Karakaş signed the protocol.

The project will make it possible to detect threats underwater across a wide area by enabling frequency band compatible sonar systems on the same vessel or on other surface ships.

Know-how and infrastructure gained during the development

of ASELSAN's Fersah System -developed during the modernization of the Barbaross Class Half Life- will be used extensively in the development of the new medium-frequency hull-mounted sonar system.

ARMELSAN will act as the main subcontractor in the project, which will be carried out

with ASELSAN as the main contractor.

MoU signed as part of SAHİL-NET

Another memorandum of understanding (MoU) reached during IDEF was between HAVELSAN and ULAK Communications under the scope of the SAHİL-NET Project.

ULAK Communication's A Software-defined Wide Area Network (SD-WAN) solution includes components such as server virtualization and virtualization management, monitoring and data storage and allow for controlled transfer of all wide area traffic to a single center, including the Coast Guard Headquarters and its affiliated units, and wide area network management.

The SAHİL-NET Project will be supplied by the Presidency of Defense Industries to meet the needs of the Coast Guard Command.

UZMAR and ASFAT sign ERP software contract

A contract was signed between UZMAR and ASFAT for the provision of supplementary modules of the SEM Enterprise Resource Planning project.

ASFAT General Manager Esad Akgün and UZMAR Chairman of the Board Noyan Altuğ attended the signing ceremony held at IDEF'21.

Stating that the contract will serve the continuation of the ERP module, Akgün said, "This cooperation has contributed a lot to us in terms of project management and program management."

Stating that they could not have imagined that this current level of achievement could be possible 20 years ago, Altuğ said, "Today we have gone so far in the field of management that we have developed our ERP software together as a result of the efforts of Turkish workers and engineers. Previously, we outsourced

this software. Now we have created our own 100% domestic and national software. We would like to thank ASFAT for supporting us," he said.

Through the SEM (ERP) software developed by UZMAR, customers are allowed to access the construction status of their projects online and view reports of actual working hours, activity completion percentages and key stages of the process for each workstation.

Cyber Security Acceleration and Incubation Program

Presidency of Defense Industries and Technopark İstanbul have reached an agreement to start a programme entitled "Cyber Security Acceleration and Incubation" for the development of Turkey's cyber security ecosystem.

Work being carried out as part of the programme will be implemented in Turkey's first and only cyber security incubation center to be opened at Technopark İstanbul. The execution of the program will be carried out under the leadership of the Technopark İstanbul Incubation Center team, through the coordination of the Defense Industry Presidency Cyber Security Department and the Turkey Cyber Security Cluster team.

The programme aims to increase innovative cyber security initiatives; reduce the number of cyber attacks and provide a new perspective for new cyber security centers to be established in spite of the cyber threats brought about by the rapid digital transformation during the pandemic.

The programme will also ensure that cyber security startups that have brought their innovative business ideas to the prototype stage will find solutions to the problems they experience and overcome any obstacles in opening up to global markets. It also will help such startups establish new ties and cooperation success.

The programme will provide training, technical mentoring and consultancy; psychological support, access to investment, marketing support, infrastructure opportunities to participants.

Strategic Solution Partnership between six institutions

Teknopark İstanbul, a technology development zone established next to Sabiha Gökçen International Airport, and Turkish defense and aviation giants Aselsan, Turkish Aerospace Industries (TAI), Roketsan, Havelsan, Turkish Engine

Industries (TEI) and BMC signed a protocol called the Strategic Solution Partnership.

With the partnership protocol, entrepreneurs will be supported in the areas of open innovation, intrapreneurship and entrepreneurship.

Havelsan and SimBT sign MoU for training programme

HAVELSAN General Manager Mehmet Akif Nacar and SimBT

General Manager Ziya İpekkan also reached an agreement and signed a MoU for jointly developing various training assistance systems.

Under the memorandum, the companies will work collaboratively to develop augmented, virtual and mixed-reality technologies for training systems and also develop visual databases for simulators.

Since 1930
full speed ahead!

- Working for the best
- Serving for the people
- Respect the environmental protection

We have been working with these policies for over 70 years and we will continue to work for the perfect future.

İNCE DENİZCİLİK VE TİCARET A.Ş.

Fahrettin Kerim Gökay Cad.
Denizciler İş Merkezi No: 14 A Blok
Kat: 2, Altunizade, İstanbul / Türkiye
Phone : +90 212 651 18 18
Fax : +90 212 651 58 58
E-mail : ince@incedeniz.com
www.incedeniz.com

RINA

Transforming our hydrogen expertise into your net-zero solutions.

Make it sure, make it simple.

rina.org

Turkey to announce tender TF-2000 in the near future

Turkish Minister of Defense Ismail Demir, who recently answered questions from MarineDeal News during a news conference at the IDEF'21 defense industry exhibition, said that the ministry had plans to announce a tender for the production of TF-2000 Air Defense Destroyers in the near future.

"We are on the verge of putting a bid for the TF-2000 Air Defense Destroyer. There is no differentiation between civilian and military shipyards in our program. We will solicit bids, evaluate them, and then conduct the tender procedure. Civilian shipyards are incredibly capable and competent at their jobs. TF-2000 is a high priority for us. The TF-2000 program has not been suspended," he said.

He said over 700 international and 530 domestic companies were participating in the IDEF, despite travel restrictions. He noted that African nations had shown the highest level of interest in the defense fair.

Answering a question from MarineDeal News, Demir said, "We are very close to announcing a tender for the TF-2000 Air Defense Destroyer. There is no differentiation between civilian and military shipyards in our program. We will solicit bids, evaluate them, and

then conduct the tender procedure"

"Work on MILDEN submarines and the MILGEM national ship is also underway. Both the Naval Forces and our private sector employees are conducting technical work on the TF-2000. It is important that we bring our submarine projects to completion. We are currently participating in various submarine tenders around the world thanks to the experience we have gained here. During this fair, some nations have shown significant interest in the TCG Anadolu vessel"

"Our plans to deploy UAVs and

UCAVs on board of TCG Anadolu have attracted significant interest from around the world. We do our resource planning meticulously. As Turkey, we want to produce all parts of our ships locally."

He further noted that Turkey's current defense industry exports volume is at 1 billion euro. "Every domestically produced technology returns as a contribution to our budget"

"We currently provide and will continue to provide various technologies regarding border security and illegal migration. The border issue is also a budgetary issue. For

example, you create a technology, but how you apply and use this technology differs, say between 100 km and 500 km border length. It's an optimization process. We don't have a problem in terms of technological capability, but installing cameras and systems in addition to building a wall along an entire border add up to striking figures. Everything has a cost. It is necessary to find the optimum solution. It's easy to say that we have good border security, but to ensure this one tower should be erected at every kilometer along a 900km-long border, which incurs

a seriously high cost. As such, it is more apt to say that we are protecting the borders in the most effective way."

"We are also taking steps to use available technologies more effectively for natural disaster relief."

Demir also noted that the ministry had reached a certain level laying out a new export strategy, adding that the developments in this regard will soon be publicly announced.

Noting that the concepts of digital and cyber security are very important, Demir added they were working hard to raise awareness of this issue.

About TF-2000

Thanks to the National Ship (MILGEM) Programme which was led by the Turkish Naval Forces, Turkey has actualized its target of producing the country's first locally designed combat vessel. A need to create an air defense system has emerged to enhance and continue this capability and to meet the need for a warship with superior defense and combat capabilities. In July 2017, the locally produced TF-2000 Destroyer HSHM Project was officially launched.

PEGU

"We care your ships"

Since 1996

KEEP YOUR ENGINE RUN UNTIL YOU

Kawasaki
Powering your potential

► Azimuth Thruster

► Side Thruster

pe-gu.com
f t i n

Evliya Çelebi Mah. Rauf Orbay Cad.
No: 37-39 Tuzla/Istanbul

www.yafdiesel.com.tr

(0216) 494 49 02
info@yafdiesel.com.tr

Serter Tuçaltan

Dz. Kurmay Albay (E)

ABD ve müttefiklerinin çekilme sürecinde Taliban'ın yaklaşık 11 günlük bir süre içinde Afganistan'ı ve Afganistan yönetimini ele geçirmesi ile başlayan belirsizlik sürüyor

Stratejik konumu itibarıyla tarih boyunca küresel güçlerin mücadelesi alanı olan Afganistan'da yeni bir oyun başlıyor. Üstelik bu kez önemli miktarda doğal kaynak da oyunun bir parçası olacak gibi görünüyor.

Bu belirsizlik içinde şu an için bilinen tek husus Afganistan'ın geleceğinin bu aşamada Taliban tarafından alınacak kararlar ve tercihler doğrultusunda şekilleneceği.

Açık kaynaklara yansıyan haberler, aksine açıklamalar yapsa bile Taliban'ın geçmiş dönemdeki zihniyetini muhafaza ettiğine işaret ediyor. Bu durum Taliban'ın Afganistan'ın yönetiminde katı bir şeriat uygulamasına odaklanacağı, finans ve yönetim konularında dış güçlerin etkisizliğini açık olacağını gösteriyor.

Bu noktada küresel aktörlerin Afganistan meselesine nasıl baktıklarını özetlemek gerekiyor:

ABD

ABD'nin Afganistan'a yönelik yakın ilgisi 1970'li yıllardan beri devam ediyor.

www.datahidrolik.com

Küresel mücadelenin savaş alanı: Afganistan

sının 8,600 ile sınırlanacağı, ABD'nin müttefiklerinin ve koalisyon güçlerinin sayısının da orantılı bir şekilde azaltılacağı,

■ 9,5 aylık süre sonunda tüm yabancı güçlerin Afganistan'dan ayrılacağı,

■ Askeri ve siyasi tutukluların salıverilmesi için çalışmalara başlanacağı,

■ Taliban mensuplarına yönelik yaptırım ve arananlar listesinin gözden geçirileceği,

■ Afganistan'ın toprak bütünlüğüne ve politik bağımsızlığına tehdit oluşturulmayacağı,

■ Afganistan'ın yeniden inşası kapsamında ekonomik işbirliği imkânı üzerinde çalışılacağı taahhüt ediyor.¹

Şimdi bu süreci işletmeye başlayan ABD'nin Afganistan'dan çekilme önemli miktarda silah, mühimmat ve teçhizatı da Afganistan'da bırakmış olması dikkatten kaçmıyor.

ABD gelişmeleri kendi içinde sorgularken, ABD yönetimi verdiği kararın arkasında olduğunu söylüyor.

Çin²

Çin de ABD gibi Afganistan ile uzun yıllardır ilgilenen bir küresel güç.

SSCB'nin Afganistan'daki Sovyet yanlısı yönetimi desteklediği dönemlerde Çin'in Afgan mücahitlere destek sağladığı biliniyor. Bu durum Çin'in geçmiş dönemde bir zamanlar bugünkü Taliban'ın temelini atan ABD ile aynı safta olduğu

nu gösteriyor.

Çin'in, Afganistan ile dar bir koridor üzerinden yaklaşık 90 km'lik bir sınırı bulunuyor. Bu sınır Çin'de İslam dinine mensup nüfusun yoğun olarak yaşadığı Sincan Uygur Özerk Bölgesi'ne açılıyor. Bilindiği üzere Çin'in, çoğunluğu Afganistan'a coğrafi olarak yakın bölgelerde yaşayan, yaklaşık 25 milyon civarında Müslüman nüfusu bulunuyor.

Çin'in en büyük endişelerinden biri Taliban hareketinin kendi Müslüman nüfusu içinde zemin kazanması, diğeri Afganistan'da oluşacak boşluk nedeniyle özellikle Doğu Türkistan İslami Hareketi'nin Afganistan'da daha fazla manevra alanı elde edebilmesi, bir diğeri ise uluslararası terör örgütlerinin Afganistan'da konuşlanma imkânı bulması.

Çin'in, Şangay İşbirliği Örgütü'nün temmuz ayındaki toplantısında Afganistan'a yönelik açıklamalarında; Afganistan içindeki barış görüşmelerinin yeniden başlaması, mevcut durumun bir iç savaş dönüşümüne ve Afganistan'ın uluslararası terör örgütlerinin konuşlanacağı bir bölge olmaması konularına vurgu yaptığı biliniyor.

Bu çerçevede Çin'in hem Afgan Hükümeti hem de Taliban ile müzakerelerde bulunduğu, temmuz ayı sonunda Çin'de Taliban ile görüştüğü, bu görüşmede Taliban'ı Doğu Türkistan İslami Hareketi ile mücadele etmeye, bölgesel güvenlik, istikrar ve kalkınma işbirliği için elverişli koşullar yaratmaya davet

ettiği haberleri açık kaynaklarda yer alıyor.³

Çin'in Afganistan konusuna sadece güvenlik meselesi olarak bakmadığını, güvenlik konuları ve ekonomik meseleleri birlikte müta-laa ettiğini de dikkate almak gerekiyor.

Afganistan'da ihtiyaç duyulan alt yapı yatırımlarının yapılması ve yer altı kaynaklarından istifade edilmesi için gerekli diğer yatırımların hayata geçirilmesi, bu maksatla gerekli iş gücünün ve kredilerin sağlanması gibi konularda Çin'in ciddi avantajları bulunuyor. Afganistan'ın "Kuşak-Yol" projesi kapsamında "Çin-Pakistan Koridoru"na ve "Orta Kuşak" a yakınlığı dikkat çekiyor.

Rusya

Rusya da Çin ve ABD gibi Afganistan ile uzun yıllardır ilgilenen bir küresel güç.

1979 yılındaki Afganistan işgalinin 1989 yılında Rusya'nın geri çekilmesi ile sonuçlandı, bu dönemde ABD ve Çin'in SSCB'ye karşı Afgan mukahitleri desteklediği, buna mukabil Rusya'nın da Çin'de Uygur hareketine destek verdiği biliniyor.

Rusya da Çin gibi Afganistan konusunda daima tetikte bulunan bir ülke. Yaklaşık 20 milyon Müslüman'a ev sahipliği yapıyor. Rus Dışişleri Bakanı Lavrov Afganistan konusunda Rusya'nın başlıca endişelerini;

■ Afganistan'da yaşananların Orta Asya'ya, Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü (KGAÖ) içindeki müttefiklerinin topraklarına sıçraması,

■ ABD'nin Afganistan topraklarına yönelik sınır ötesi operasyonlar düzenleme bahanesiyle Orta Asya ülkelerinde varlık buldurmaya çalışması olarak açıklıyor.⁴

Lavrov'un bu açıklamalarına ilave olarak Rus Savunma Bakanı Şoygu da;

■ Afganistan'da konuşlanan

uyuşturucu kaçakçıları ve teröristlerin Tacikistan, Kırgızistan ve Özbekistan üzerinden Rusya'ya sızmasını tehdit olarak nitelendirirken,

■ "Taliban'ın sınırı geçerek KGAÖ ülkelerine saldırma yönünde herhangi bir yıkıcı girişimde bulunması ihtimaline karşı Tacikistan ve Özbekistan askeri güçlerinin olası provokasyonlara hazırlıklı olmasının Rusya için aşırı derecede önemli olduğunu vurguluyor.⁵

■ Afganistan yönünden doğrudan saldırı halinde Rusya'nın Tacikistan ve Kırgızistan'daki askeri üslerini devreye alınacağını, bu noktada KGAÖ üyelerinin mümkün olduğunca destekleneceğini belirtiyor.⁶

Yani Rusya da, Çin'e benzer şekilde, Taliban hareketinin kendi ülkesinde zemin bulmasından, ABD'nin bu bahane ile bölgedeki varlık ve etkinliğini artırmışından, uluslararası terör örgütlerinin Afganistan'da konuşlanmasından ve komşuları üzerinden Rusya'ya sızmasından endişe duyuyor.

Şoygu'nun Afganistan konusundaki açıklamalarında yer alan, "Taliban ile mevcut anlaşmaların yerine getirileceğini umuyoruz. Ancak, geçmişteki deneyimlerden hareketle, elbette buna böylece inanmak zor." ifadesi Rusya ve Taliban arasında da önceden bir mutabakat sağlandığını gösteriyor.

Rusya'nın Afganistan Özel Temsilcisi Kabulov'un Moskova'nın yıllar önce Afganistan'daki durumun ABD'nin güçlerini çekmesi ile kötüye gideceği uyarısında bulunduğu, bu durumu daha önceden öngördüğü, bu nedenle yedi yıl önce Taliban'la temas kurmaya başladığı yönündeki açıklamaları da bu değerlendirmeye doğruluyor.⁷

Avrupa Birliği (AB)

Afganistan konusundaki AB görüşlerini açıklayan Yüksek Temsilci Borrell değerlendirmelerinde;

■ Taliban'ın Afganistan'da savaşı kazandığını ve Taliban ile konuşmak zorunda kalınacağını,

■ Bu diyalogun amacının yeni bir göç hareketini ve insani krizi önlemek olacağını,

■ Taliban'ın resmi olarak tanın-

masının söz konusu olmadığını,

■ Afganistan'da El Kaide'ye karşı yürütülen mücadelede başarılı olunurken, ülkeye yönlendirilen büyük miktardaki kaynağa karşın ulus oluşturma sürecinin başarısızlıkla sonuçlandığını ve hata yapıldığını kabul edilmesi gerektiğini ifade ediyor.⁸

Açıklamalar AB'nin Afganistan konusundaki önceliğinin göç konusunu olduğunu gösteriyor. AB'de göç konusunda henüz ortak bir politika belirlenmemişken,

■ Fransa düzensiz göçle mücadelede, dayanışmaya dayalı bir yanıt oluşturulmasını savunuyor. Fransa, başta Almanya olmak üzere diğer Avrupa devletleriyle ortak bir girişim başlatılacağını açıklarken, girişim kapsamında Afgan sığınmacıların transit olarak kullanıldığı veya ağırlandığı Pakistan, Türkiye ve İran ile AB arasında iş birliği yapılmasını öneriyor.⁹

■ Almanya ise Afgan sığınmacılar için Afganistan'a komşu ülkelerde yer bulmasını içeren "yerel çözüm" üzerinde duruyor.¹⁰ Merkel'in Türkiye ile yakın çalışmaya gerektiği yönündeki açıklaması¹¹ dikkat çekiyor.

■ Borrell bir diğer açıklamalarında AB'nin (göç konusunda) transit ülkelerle sıkı şekilde çalışması gerektiğini, burada Türkiye'nin çok önemli rol oynayacağını belirtiyor.¹²

Açık kaynaklarda yer alan haberlerde AB'nin önerceği iş birliğinin Afganistan'dan gelecek göçe kalkan olmaları karşılığında ilgili ülkelere parasal ve teknik yardım yapılması şeklinde olacağı yorumları yapıyor.¹³

Merkel, Macron, Borrell gibi AB'nin önemli isimlerinin göç konusunda Türkiye'yi işaret eden açıklamaları AB'nin göç konusunu Türkiye üzerinden çözmeye gayretinde olduğunu gösteriyor.

AB kapsamında göç konusu dışında dikkat çeken diğer husus ise Almanya Dışişleri Bakanı Mass'ın açıklamaları. Açıklamalarında Mass;¹⁴

■ NATO'nun Avrupa kanadının güçlendirilmesi ve Washington'a bağımlılığının azaltılması gerektiğine vurgu yapıyor,

■ Gerçekte pek çok konuda kararı ABD'nin aldığını ve Almanya'nın (ya da AB'nin) ABD olmadan zorlu uluslararası misyonlar gerçekleştirebilecek durumda olmadığı için ABD'yi izlediğini söylüyor.

■ Maas, yurt dışına asker göndermeden önce daha fazla siyasi tartışma yürütülmesi gerektiğini aksi takdirde, Başkan kim olursa olsun sadece Washington'ın kararını uygulama tehlikesinin doğduğunu ifade ediyor.

■ Maas ayrıca NATO müttefiklerinin, İttifak'ın kendi temel görevi dışındaki misyonları yürütmeye uygun olup olmadığını tartışması gerektiğini belirtiyor.

Maas'ın açıklamaları ABD-Almanya ve hatta ABD-AB ilişkilerini de yakından etkileyecek düzeye, önemli ve dikkate değer. Afganistan'daki gelişmelerin tüm hızıyla devam ediyor olması itibarıyla da henüz yeterli kadar gündeme gelmemiş, tartışılmamış durumda.

NATO görevlerini sorgulayan ve NATO'da kararların tek taraflı olarak alındığını söyleyen, AB'nin askeri kapasitesinin yetersizliğini ortaya koyan bu açıklamaların NATO 2030 çalışmasının NATO'da kabul görmesinin hemen ardından gelmesi de ayrı bir önem taşıyor.

Bu çıkışın öngörülen dönem stratejik konseptini güncelleme hazırlığı içinde olan NATO'da ses getirmesinin beklenmesi gerekiyor.

Sonuç¹⁵

Gelinen nokta itibarıyla Afganistan'da belirgin olan tek husus Taliban tarafından bir şeriat devletinin kurulacağı.

Taliban'ın alt yapıyı olmayan ve ekonomisi çökmüş durumdaki Afganistan'ı yönetme kapasitesinin olup olmadığı, alt yapı ve ekonomik duruma ilişkin sorunları nasıl çözeceği ve Afganistan'ı nasıl yöneteceği, Afganistan'ın öngörülen dönemde köktendinci terörist grupların yuvası/üssü durumuna dönüşüp dönüşmeyeceği, böyle bir dönüşümün bölgede nasıl bir etki yaratacağı hâlâ birer soru işareti.

Gelişmeler ve açık kaynak haberleri;

■ Uzun süredir Afganistan'da

bulunan küresel aktörlerin gerek ABD dönemindeki Afgan hükümeti ile gerekse Taliban ile aynı anda temas halinde olduklarını ve daha bu gelişmeler yaşanmadan kendi çıkarlarını garantiye alan ön görüşmelerini/anlaşmaları yaptıklarını,

■ Küresel aktörlerin aynı zamanda birbirlerini de izlediklerini de bu güç çıkarlarını tahakkuk ettirmek için değil, aynı zamanda birbirlerini engellemek üzere de önemli gayret sarf ettiklerini,

■ Bu güne kadar küresel güç mücadelesinin önemli bir savaş ve eğitim alanı ile insan kaynağı olan Afganistan'ın öngörülen dönemde de bu güç mücadelesinin bir parçası olmaya devam edeceğini,

■ Başlangıçta bir direniş ile karşılaşmayan Taliban'ın öngörülen dönemde başta Rusya ve Çin olmak üzere üçüncü ülkeler tarafından desteklenebilecek bir karşı güç tarafından zorlanabileceğini ve Afganistan'daki durumun yeniden çatışma aşamasına dönebileceğini,

■ Taliban'ın, her kökten dinci grup gibi, küresel güçlerin çıkarları doğrultusunda kullanılabileceğini gösteriyor.

Gelişmelerin gösterdiği bir diğer husus ise ABD'yi destekleyen taraflar içinde de Amerikan liderliğinin ve NATO görevlerinin ciddi şekilde sorgulanmaya başlanması. Bu durum öngörülen dönemlerde daha çok tartışılacağı anlaşıyor.

ABD ve müttefiklerinin Afganistan'dan çekilmelerinin ardından geçen yaklaşık 10 günlük süre içinde çöken Afgan siyasi ve askeri sistemi yabancıların öğütleriyle ve planlarıyla yükselmenin mümkün olmadığını bir kez daha teyit ediyor.

Bu karışık ortamda Türkiye'nin gerek göçmenler gerekse Afganistan'da asker bulundurma konusunda atacağı adımlarda ileriye dönük pek çok senaryoyu doğru biçimde işletmesi bir zaruret hâlini alıyor.

Türkiye'nin, küresel güç mücadelesinin bir parçası olmaması, göçmenler ve Kabil Havaalanı'nın güvenliği kapsamında adım atmadan da Afganistan'da söz sahibi olabileceği politikaları üretmesi gerekiyor.

¹ <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/02/Agreement-For-Bringing-Peace-to-Afghanistan-02.29.20.pdf>

² <https://www.birgun.net/haber/cin-in-afganistan-planlari-ve-hedefleri-353150>

³ <https://tr.euronews.com/2021/07/28/cin-d-sisleri-bakanl-g-taliban-n-dogru-turkistan-islami-hareketi-ile-mucadele-etmesini-umuy>

⁴ <https://tr.sputniknews.com/20210816/lavrov-baslica-endisemiz-afganistanda-yasananlarin-ortasayaya-sicrama-olasligi-1048007897.html>

⁵ <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/rusya-savunma-bakani-soygu-afganistan-ozel-temsilcisi-taliban-halinde-devreye-1045174011.html>

⁶ <https://tr.sputniknews.com/20210806/soygu-rusyanin-tacikistan-ve-kirgizistandaki-askeri-usleri-afganistandan-saldiri-halinde-devreye-1045174011.html>

⁷ <https://tr.sputniknews.com/20210714/putinin-afganistan-ozel-temsilcisi-taliban-neden-gorus-tuklerini-acikladi-1044763387.html>

⁸ <https://www.dw.com/tr/abden-ilk-c3%a7%b4%b1%k1ama-talibanla-konu%C5%9Fmak-zorunda-kalaca%C4%9F%b4%b1z/a-58890619>

⁹ <https://www.dw.com/tr/avrupa-birli%C4%9Finde-afgan-g%C3%B6%C3%A7men-pani%C4%9Fi/a-58908364>

¹⁰ <https://www.dw.com/tr/avrupa-birli%C4%9Finde-afgan-g%C3%B6%C3%A7men-pani%C4%9Fi/a-58908364>

¹¹ <https://tr.euronews.com/2021/08/16/merkel-taliban-n-ilerleyisi-domino-etkisi-yapabilir-turkiye-ile-yak-ndan-cal-s-imas-gerek>

¹² <https://www.hurriyet.com.tr/dunya/ab-yukse-temsilcisi-borrellden-turkiye-aciklamasi-41875669>

¹³ <https://www.dw.com/tr/avrupa-birli%C4%9Finde-afgan-g%C3%B6%C3%A7men-pani%C4%9Fi/a-58908364>

¹⁴ <https://www.dw.com/tr/maas-washington-ba%C4%9F%C4%B1ml%C4%B1%b4%b1%k1ama-talibanla-konu%C5%9Fmak-zorunda-kalaca%C4%9F%b4%b1z/a-58914770>

¹⁵ <https://www.veryansintv.com/afganistanda-ne-oldu>

"On Everything
That's On Sea"

DATA Hidrolik Makina Sanayi A.Ş.
İstanbul Deri Organize Sanayi Bölgesi Yan Sanayi Alanı
YA-8 Parsel Aydınlı Tuzla / İstanbul

T: +90 (216) 591 02 45
F: +90 (216) 591 02 51
data@datahidrolik.com

Üntel Kablo VG95218/60-61-62-63-64-65-66
Donanma Tipi Kabloları Sertifikalandıran
İlk ve Tek Türk Kablo Üreticisi Oldu

untel.com.tr

'SAHA EXPO bir sanayi ihtisas fuandır'

Savunma, Havacılık ve Uzay Savunma Sanayi Fuarı SAHA EXPO 10-13 Kasım'da İstanbul da gerçekleşecek. Fuarın yaratıcısı SAHA İstanbul. SAHA İstanbul ise İstanbul sanayisinin özellikle savunma sanayinde, katma değeri yüksek, teknolojik ürünler üretmesi amacı ile 2015 yılında kurulan bir kümelenme. SAHA İstanbul Genel Sekreteri İlhami Keleş ile hem kümelenmeyi hem de bu yıl üçüncü kez fiziki olarak düzenlenecek SAHA EXPO'yu konuştuk

SAHA İstanbul olarak çizmeyi amaçladığınız vizyondan kısaca bahseder misiniz?

Aslına bakarsanız savunma sanayi diye bir şey yoktur, sanayi ve teknolojinin savunma ürünleri vardır. Dolayısıyla siz aslında sanayinizi geliştiriyorsunuz, teknolojinizi geliştiriyorsunuz, bununla kendinizi koruyorsunuz ve ihraç ediyorsunuz. Ülke olarak, bulunduğumuz coğrafyadaki durumu, kırılan fay hatlarındaki kötü durumla bertaraf etmemiz için kendi sanayimize dayanmamız, gücümüzü kendi sanayimizden almamız lazım. Şu anda, sürekli yenilenen ambargolarla uğraşıyoruz. Bu nedenle bir taraftan ülkeyi bir ve bütün tutmak için önemli bir argüman ortaya çıkarken, diğer taraftan ülkenin hem sanayisini hem de teknolojisini geliştirerek bu anlamda bir değer yaratmamız gerekiyor. Biz şu anda bunu yapıyoruz. Mesela pandemi oldu sınırlar kapandı. Baktık ki Sağlık Bakanlığı'nın hiçbir hazırlığı yok biz de bunun üzerine çözümün cihazları üretmek adına çalışmalara başladık ve 47 yerli ürün ortaya çıktı. Bu sefer de Bakanlığın bunları envanterine nasıl ekleyeceğini bilmediğini öğrendik. Nasıl test edeceğini, nasıl belge vereceğini bilmiyorlardı. Çünkü hazır olanı dışarıdan almaya alışmışlardı.

Şimdi de orman yangınlarıyla ilgili bir çalışma yapıyoruz. Ben bir girişim başlatmışım. YG Yangın diye bir firmamız var. Onların drone üreten ve ASELSAN ile Altınay'ın müşterek iştirakinden

oluşan Dasal adında bir diğer firmamızla buluşturdum. 9-10 ay evvel drone'lar ile yangın alanlarına söndürme toplarının atılması konusunda bir işbirliği yapmalarını istemiştım. Bu projeyi en son IDEF'21'e getirmişlerdi (ALBATROS İHA). Ürün, 12 tane top taşıyabiliyor.

Ayrıca TÜBİTAK SAGE'ye de yönlendirdim. F16'ların taşıdığı genel maksat bombaları var, MK 82, MK-83 gibi. Onları bir çalışmaya yönelttim, İHA gibi platformlardan bunlar atılabilir mi diye. Bu bombaların kendi görevini kullandığınız zaman ayrıca bir belge almanız gerekmiyor. Siz sadece içindeki kimyayı değiştirip yangın söndürücü gaz koyuyorsunuz.

Bu projeler hakkında Orman ve Su İşleri Bakanlığı çekingen davrandığı için o dönem sürecimde kaldı ancak ne zaman yangınlar başladı, o zaman herkes harekete geçti. O dönem Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) ile görüştüm, Orman ve Su İşleri Bakanlığı'yla görüşüp harekete geçirdik. SAHA İstanbul bünyesine yeni katılan emekli Tuğamiral Levent Kerim Uça ile beraber bir konsept hazırladık. Bu, Genel Kurmay'ın müşterek resim konseptine benzer bir sistem. Sensörlerden alınan verilerin hem lokalden hem de merkezden izlenip gözlemlendiği, uzaktan müdahale için bir komuta kontrol sistemi kurduk. 5 ayrı kategoriye böldük. Söndürme ve gelişim süreçlerine ilişkin hem müdahale ile ilgili hususlar hem tespit ile ilgili hususlar hem yapay zekâyla yapılan analizlere ilişkin hususlar hem de simülasyona ilişkin hususlar. Tüm bunların tagsonomilerini çıkardık, firmalara ulaştırdık, firmaların taleplerini dinledik. Orman Bakanlığı'nı, SSB'yi ve bizim firmalarımızı bir araya getireceğiz. İkili görüşmelerde de bu ürünler var, kimlerde hangi yetenekler var, kimlerin ürünleri birleştirilebilir diye çalışacağız. Orman Bakanlığı da bütçeyi sağlayacak.

SAHA EXPO Savunma, Havacılık ve Uzay Sanayi Fuarı'nı öne çıkaran özellikler nelerdir?

Aslında bizim fuarımız tam bir mutfak fuarı. SAHA EXPO ile IDEF bir elmanın iki yanısı gibi.

Normalde tekli yıllarda IDEF çiftli yıllarda SAHA EXPO vardı. Pandemi nedeniyle fuar yılları çakıştı ama önümüzdeki dönemde normal düzene döneceğiz. IDEF ve SAHA EXPO birbirinden farklı fuarlar. SAHA EXPO sanayi ürünlerinin fuarı değil. Esasen bir

İlhami Keleş

sanayi ihtisas fuandır. Yani, sanayicilerin sanayicilerle sanayi üzerine konuştuğu bir fuardır. Mesela ASELSAN ve Roketsan oraya toplanırla tanklarıyla gelmeyecekler. Tedarikçileriyle gelecekler. Fuarda yurtdışı ve yurtdışından firmalarla "kimin parçasını alayım, kime parça satayım, komponentleri kimden almalıyım" gibi görüşmeler yapacaklar.

Fuar'a az bir süre kaldı, katılım nasıl?

Şu an 30'un üzerinde ülkeden fiziki katılım var. Fuarımızda paneller olacak, ürün sunumları olacak. Özellikle dev ekranlarda spesifik sunumlar olacak.

SAHA İstanbul'a kayıtlı 18 üniversite var. Bu üniversitelerin teknoloji transfer ofislerinin elindeki projeler, TÜBİTAK projeleri ile ilgili sunumlar yapılacak. Ayrıca startup'ların da ayrı bir sunumu olacak.

Geçen yıl düzenlediğimiz sanal fuarında dünyada bir ilk idik, şimdi de savunma sanayinde hibrit fuar düzenleme konusunda bir ilke imza atıyoruz. Hem fiziki hem de sanal fuar bir arada sunuyoruz katılımı. Bütün dünyayı analiz ettik. Burada kullanacağımız yazılım, içerik ve kapasite ile dünyanın en gelişmiş fuar yazılımını ortaya koyacağız. Bir önceki fuar 5 ay açık kaldı. Bu da çok büyük bir feedback sağladı. Yaklaşık

üzere metrekare başına 500 TL destek sağlanıyor. Katılımcılarımız KOSGEB'den alacakları fuar desteği sonrasında neredeyse ücretsiz bir katılım sağlama düzeyine gelebilecekler. Bizim fuarımız oldukça ucuz bir fuar, fiyatlar metrekare başına 780-1,100 TL arası değişiyor. Bunun sebebi de SAHA EXPO A.Ş.'yi kurmamız. TOBB tarafından da gerekli tüm yetkileri aldık. Şimdi de uluslararası statüye geçme aşamasına geldik. İleride uluslararası fuar düzenleyen bir oluşum olmak istiyoruz.

SAHA İstanbul olarak denizcilik özelinde ne tür çalışmalar yürütüyorsunuz?

Denizcilik tarafında biraz zayıftık. Bunu değiştirmek için Levent Kerim Uça Amiralimizi istihdam ettik. Bundan sonra bu alanda kendisi görevli olacak. Denizde çok fazla alan var, bizim de bu işleri gerçekleştirmek için potansiyelimiz var. İTÜ ile de çalışmalar yürütüyoruz. Suüstü araçların silahlandırılması ve sualtı araçlarla ilgili çalışmalarımız var; SAS'lara yönelik sistemler, insan-sis sistemler, sürü halinde kullanılacak sistemler, uyutmaya terk edilebilecek ve gerektiği zaman harekete geçirilebilecek uzun süre sualtında kalabilecek sistemler üzerine çalışmalar yürütüyoruz. Bu konuda dünyanın da üzerinde çalıştığı geniş bir yelpaze var. SSB'nin de bu alandaki çağrısı malûm. Ancak önümüzdeki SAHA EXPO'ya yetişmesini beklemiyoruz.

SAHA İstanbul olarak projelere nasıl bahşıyorsunuz, nasıl karar veriyorsunuz?

Bizim açımızdan müşterisi olan işlerle başlayıp proje yürütmek daha doğru oluyor. Projelerde 28 adımdan oluşan bir SAHA İstanbul Proje Yönetim Prosedürümüz var. Burdaki 28 adım şöyle: Projeyi yönetebilecek ana firmalarla ihtiyacın tanımlanması, proje özelinde çalışma metodolojisinin belirlenmesi, operasyonel konseptin oluşturulması, sistem gereksinim analizinin yapılması, projeye konu sistemin taksonominin çıkartılması, iş paketlerinin oluşturulması, her bir iş paketinin yetenek ihtiyacı, firmaların mevcut yeteneklerinin ihtiyaç ile eşleştirilmesi, mevcut yeteneklerle karşılanamayan ihtiyaçlar için hangi firmaların seçileceği, hangi firmanın mevcut hangi yeteneğinin ihtiyacı karşılayacak şekilde evrilebileceğinin belirlenmesi, fizibilitenin hazırlanması ve proje maliyeti ile finans ihtiyacının belirlenmesi, ihtiyaç duyulan yetenekleri konsolide edecek

Katılımcılar devlet desteklerinden faydalanabiliyorlar mı?

Evet, devlet desteğinden faydalanabiliyorlar. SAHA EXPO'ya katılanlardan sadece KOBİ'lere olmak

iş modelinin tanımlanması, iş zaman planının oluşturulması, iş modelinin hukuki yapısının tamamlanması, devlet desteklerinin koordine edilmesi ve destek projesinin yazılması, ön tasarımın yapılması, kritik tasarımın yapılması, proje kapsamında MVP üretim çalışmalarının başlatılması, bileşen doğrulama testleri, sistem doğrulama testleri, pazar analizlerine başlanması, sistem geliştirme testleri, belgelendirme süreçleri, prototipin seri üretime hazırlanması, sipariş oluşturma çalışmalarının başlatılması, seri üretim yatırımının yapılması, seri üretim yatırımlarının gerçekleştirilmesi, seri üretimin başlatılması.

SAHA İstanbul kurulduğu andan itibaren hem yatayda hem dikeyde genişliyor. Firmalarımızın iş geliştirmeleri ve ticari avantaj sağlamları için birlikte doğan kuvveti kullanmak adına bir takım destekler sağlıyoruz. Network sağlamak, B2B yaptırmak, alım duyurularını paylaşmak gibi.

SAHA, ticaretin hiçbir tarafında yok. Hiçbir ticari faaliyette taraf olmuyoruz. Bu sayede istediklerimiz konusunda daha kesin davranabiliyoruz.

SAHA İstanbul bünyesindeki firmalara kendilerini bir adım daha ileriye taşımalar için SAHA MBA'yı sunuyorunuz. Nedir SAHA MBA?

Firmalarımızın önemli bir bölümü KOBİ. Yüzde 17'lik bir kesim KOBİ üstü. Ayrıca firmalarımızın yöneticilerinin önemli bir bölümü mühendis ya da üretimden gelen insanlar. Firma belirli bir yere geldikten sonra üretimden gelen insanların, üretimden gelen bilgileri yeterli olmuyor. Yönetime dair bilgiler de gerekiyor. Bir mühendisin bilmediği insan yönetimi, hukuk, uluslararası pazarlama gibi çok şeye maruz kalıyorlar. Eğitim almadıkları bu konularla karşılaştıkları zaman da ya firma güdük kalıyor ya da iflas ediyor.

Bir diğer konu da firmaların yönetimi aile bireylerine devretme geleneği. Örneğin makineci bir adam oğlu da makineci olsun diye makine mühendisliği okutuyor. Çocuk okulu bitiriyor geliyor ve birden patron oluyor. Ancak babasının portföyü, geliştirdiği ilişkileri ve tecrübesi kendisinde olmadığı için bocalıyor. Resmen çile çekiyor ve firma batıyor. Firmalarımızın sadece yüzde 3,5'i üçüncü kuşağa geçiyor. Bu yüzden bizden orman olmuyor, ancak çalılık oluyor ve de bu nedenle bizden bir dünya markası çok zor çıkıyor.

Biz de bu firmaları kurtarmak için yöneticilerini eksik oldukla-

rı alanlarda eğitime karar aldık. Mâdem firmalarımızı dünyayla yarışıyor, o halde gerekli yönetim becerileriyle donanımlı bir şekilde yönetilmeleri gerekiyor.

Bu hususta TÜBİTAK'la çalışmaya karar aldık. Eğitim alanında bir dünya markası olmak hedefiyle TÜBİTAK ile TÜSSİDE MBA'i oluşturduk. Dünyadaki en iyi 15 eğitim modelini inceledik. TÜBİTAK ile çalışarak YÖK baskısını

dan kurtulmak istedik. Diploma verme zorunluluğu taşımıyoruz. Bizim için sertifika vermek de yeterli. Ayrıca gerekli konuda en uzman kişiyi bulma gibi bir imkânımız da oluyor. Temel Kotil'in de aralarında bulunduğu 13 adet VIP hocamız var.

Harvard'ın kullandığı Finlandiya merkezli bir simülasyon yazılımı var. Yöneticilerin eğitimlerinde ondan faydalanıyoruz. Orada CEO,

COO gibi unvanlara sahip oluyor ve bir takım kararlar alıyorsunuz. Firma gerçekte batacaksa batıyor. Raporlama işlemini ise McKinsey & Company tecrübesi olan kişiler yürütüyor.

Ayrıca profesyonel mentorluk düşünüyoruz. Temel Kotil gibi, Haluk Görgün gibi sektör liderlerine öğrenciler zimmitleyeceğiz. Bu öğrencilerle mentorları 1 yıla yakın bir süre, sürekli iletişim

halinde olacaklar.

Case Study modülleri de ekledik. Üç tane modül ekleyeceğiz. İkinci Harvard'ın modülleriyle birebir olacak. Bir tanesi ise yine Harvard'da bu konuda çalışmış Boğaziçi Üniversitemiz'den bir hocamız tarafından hazırlanan tamamen özgün bir modül olacak. İki sistemin de sonuçlarına bakıp daha faydalı olanla yolumuza devam edeceğiz.

ÖZSAY
UYDU İLETİŞİM A.Ş.

ozsaysatellite.com

Making Satellite Communication Safe, Reliable, Easier & Cost Effective.
All in One Maritime SatCom Solution

MARLINK
ABOVE AND BEYOND
Marlink Maritime Exclusive Partner in Turkey

The leading maritime technology, solutions and service provider, operating in Turkey since 1976. Serving the industry with 50+ certified & experienced field engineers and 24/7 multi-language technical support.

GLOBAL & REGIONAL BROADBAND VSAT

INMARSAT FBB FLEETBROADBAND

LRIT TEST & CTR CERTIFICATION

CREW INTERNET PHONE SERVICES PREPAID VOUCHER CARDS

GMDSS INMARSAT-C ACTIVATION AAIC & PSA SERVICES

MARITIME E-MAIL ANTI-VIRUS CYBER SECURITY

COBHAM-SAILOR INTELLIAN VSAT & TVRO

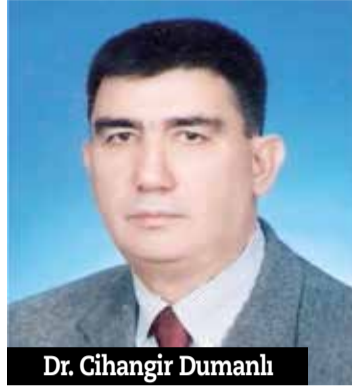
VESSEL LOCAL PHONE LINES & SERVICES

IRIDIUM PILOT-CERTUS ANTI-PIRACY SOLUTIONS

FURUNO inmarsat Intellian iridium COBHAM

Yakın Afgan tarihinden çıkarılacak dersler

Dr. Cihanğir Dumanlı: Afgan halkının bugün yaşadığı dram, ordusuz kalmış bir halkın dramıdır. Afganistan'ın şanssızlığı halkının niteliği ve bir Atatürk'ünün olmamasıydı

Dr. Cihanğir Dumanlı

ABD'nin 20 yıllık savaşın ardından diğer NATO ülkeleri ile birlikte Afganistan'dan çekilmesi ve bunu takip eden insanlık dramı pek çok derslerle doludur.

Ne oldu?

Afganistan'ın 1978-1979 yılları arasında Sovyetler Birliği, 2001'de ABD tarafından işgali üzerine gelişen olayların ayrıntıları bu yazının kapsamı dışındadır.

Ancak kısaca özetlemek gerekirse: ABD, Afganistan'ı "Sovyetlerin Vietnam'ı" yapmak amacıyla işgale karşı direnmesi için çağ dışı, şeriat rejimi

ABD, bu işgalde (2001-2021) 2 trilyon dolar para harcadı, bu paranın 83 milyar dolarını Taliban'a karşı savaşması için kurduğu Afgan Ulusal Ordusu için harcadı, bu orduyu; stratejik yönetim, istihbarat, hava gücü, ateş gücü ve lojistik bakımlardan destekledi ve en modern teknolojiye sahip silah sistemlerini verdi, eğitti.

2001-2021 yılları arasında ABD asker ve sivil 6 bin vatandaşını Afganistan'da kaybetti.

Afganistan işgalinin maliyeti artınca ve sonuç alınmayınca Başkan Trump Amerikan askerlerini çekmeye karar verdi. Şubat 2020'de Taliban'la bir anlaşma yaptı. Çekilme anlaşmasının uygulanması Başkan Biden döneminde başladı. ABD ve NATO askerlerinin çekilmeye başlamasından sonra Taliban tekrar ülkeye hâkim oldu. Afganistan İslam Emirliği'ni ilan ederek şeriat düzenini kurmaya başladı.

ABD'nin kurduğu Afgan Ulusal Ordusu, Taliban karşısında dağıldı. Ülkeyi kısa zamanda Taliban'a teslim

etti. Devlet Başkanı başta olmak üzere üst düzey yöneticiler ülkeden kaçtılar. Sonuç olarak, Afganistan "Sovyetlerin Vietnam'ı" olmadı ama "ABD'nin ikinci Vietnam'ı" oldu. ABD ülkeye batı tipi demokrasiyi getiremedi, tam tersine geride Orta Çağ tipi şeriat düzenine sahip ve terörist yuvası olmaya devam eden bir Afganistan bırakarak çekildi.

ABD neden başarılı olmadı?

ABD 2001'de Afganistan'a girerken; 11 Eylül saldırısının sorumlularını etkisiz hale getirmek, kendisine yakın demokratik bir yönetim kurmak, ülkeyi terör yuvası olmaktan çıkarmak, Taliban'ın engellediği Trans Afgan Boru Hattı (TAPI)'nin önünü açmak ve ülkenin yer altı kaynaklarını sömürmek gibi siyasi hedefleri vardı.

Gelinen noktada 11 Eylül sorumluları cezalandırılmış, TAPI projesi gerçekleştirilmiş fakat Afganistan yeniden Orta Çağ karanlığında bırakılarak terör yuvası olmaya devam etmiştir. Kısaca ABD, Afganistan'da başarısız olmuştur.

ABD neden başarısız oldu?

ABD'nin stratejik hatası askeri güç kullanarak Afganistan'ı kendisine yakın Batı tipi bir demokrasiye dönüştürebileceğini sanmasıdır. Irak'ta da denenilen bu strateji başarısız olmaya mahkumdur.

Diğer bir hata Afgan Ulusal Ordusu'na güvenmesidir. Afgan Ulusal Ordusu'nun olması için önce bir "Afgan Ulusu"nun olması gerekir. Orduyu ulus yapar. Oysa bu ülkedeki sosyal ve siyasi örgütlenme ulus aşamasına geçmemiş, kabile aşamasında kalmıştır.

Bir ordunun gücü maddi (silah) gücü ile manevi (moral) gücünün çarpımıdır. Napolyon, moral gücün silah gücünden 10 misli etkili olduğunu söylemiştir. Dünyanın en modern silahlarına sahip bir orduda moral güç yoksa o ordu başarılı olamaz. Afganistan Ulusal Ordusu değişik etnik gruplardan gelen askerlerden oluşmaktadır. Savaşma azim ve iradesi, disiplin, komutanlara güven, dayanışma duygusu gibi moral faktörleri zayıftır.

Başarısızlığın diğer bir nedeni komuta yapısındaki zafiyettir. Komutanlar yolsuzluklara saplanmış bir rejimin adamlarıdır. Atatürk'ün, "Bir ordunun kıymeti zabitan ve kumanda heyetinin değeri ile ölçülür" sözü burada bir kez daha doğrulanmıştır.

Diğer bir faktör Afgan Ulusal Ordusu'nun elindeki silahların Amerikan silahları olmasıdır. Afganistan'ın bu silahları üretecek, idame ettirebilecek teknolojik gücü yoktur. Başkasının silahına ve cephanesine güvenerek savaşan bir ordu yenilgiye mahkumdur.

ABD, Afgan askerlerini eğitirken küçük birlik (tek er, manga, takım) eğitimine önem vermiş, subay eğitimini önemsememiştir. Özellikle stratejik düzeyde planlama ve yönetim konusunda yeterli eğitimi vermemiş, bu fonksiyonu kendisi üstlenmiştir.

ABD, Afgan Ordusu'nu stratejik planlama, hava, ateş, istihbarat ve lojistik konularında doğrudan desteklemiştir. ABD'nin desteği olmaksızın geniş araziye dağılmış olan Afgan Ordusu askerlerine kumanya ve cephane dağıtmakta bile yetersizdir. Bu destek ortadan kalkınca Afgan Ordusu dağılmıştır.

Amerikalıların Afganlara askeri eğitim vermesinde lisan problemi ve Amerikan askerlerinin yerli kültürel ortama yabancı olmaları eğitimin beklenen sonucu vermesini zorlaştırmıştır. Sonuç olarak Afgan halkının bugün yaşadığı dram, ordusuz kalmış bir halkın dramıdır.

Türkiye örneği

Osmanlı İmparatorluğu da Birinci Dünya Savaşı'nda yenilince 30 Ekim 1918 Mondros Ateşkesi'nden sonra ordusuz kalmıştı. Mondros'u takiben yurdumuz her köşesinden işgal edilmişti. Fakat Türk halkı tüm imkânları zorlayarak kurduğu Kuvayı Milliye örgütleri ile işgalere karşı direnmeye başladı. Kuvayı Milliye, ordusuz kalmış bir ulusun kendiliğinden ordulaşmasıdır. Kuvayı Milliye direnişi ile kazanılan savaş sonunda büyük Atatürk, TBMM'yi kurdu ve ilk iş olarak düzenli bir ordu oluşturdu. Kurtuluş Savaşı'nı bu düzenli orduyla kazandı.

Afganistan'ın şanssızlığı halkının niteliği ve bir Atatürk'ünün olmamasıydı.

Alınacak dersler

Bir halk kendi imkânları ile kendi ülkesini savunamazsa başka bir devlet onu savunamaz.

ABD'nin silah ve para gücünü kullanarak Afganistan'a Batı tipi bir demokrasi getirmek hedefi imkânsızdır. Bir halk başkasının desteği ile değil, kendine demokratikleşebilir. Ulus inşa edilemez, kendiliğinden gelişir.

Bir ordu en modern silahlara da sahip olsa askerlerinin savaşma azmi yoksa o silahları etkili olamaz.

Afgan Ulusal Ordusu'nun başarısız olmasında en önemli faktör subay ve komuta heyetinin yetersiz olmasıdır. Kaliteli subay eğitimi, ordu için esastır.

Türkiye açısından

Tarih bize bu coğrafyada yaşamaya güçlü orduya sahip olmaya bağlı olduğunu göstermiştir. Bizim gibi yarımada ülkelerinde etrafımızdaki denizlere hâkim olmak (bu denizler rekabet alanları ise) yaşamsal önemdedir. Bunun için başka devletlere bağlı olmayan, kendi teknolojisini üreten ve geliştiren güçlü bir donanmaya ihtiyacımız vardır. Güçlü donanma için sadece modern gemiler değildir, bunları kullanacak, sevk ve idare edecek subay ve amirallerin de yetenekli olması gerekir.

15 Temmuz darbe girişimi bahane edilerek Türk Silahlı Kuvvetleri'ne karşı yapılan darbe kapsamında subay eğitiminin kalitesini düşüren, ordumillet dayanışmasına zarar veren tedbirler kaldırılmamalıdır.

Tatbikata katıldı, envantere girmeyi bekliyor

IDEF'21 Türk savunma sanayi devlerini bir araya getirdi. Fuara katılım gösteren şirketlerden Meteksan Savunma, standında Türkiye'nin ilk Silahlı İnsansız Deniz Aracı (SIDA) olan ULAQ'ı ön plana çıkarttı. Mayıs ayında Deniz Kuvvetleri Komutanlığına düzenlenen DENİZKURDU-21'e katılan ULAQ ilk atışını gerçekleştirmiş ve hedefini tam isabetle vurmuştu. Son olarak seri üretimine başlanacağı açıklanan SIDA'nın geliştiricilerinden Meteksan Savunma'nın Uluslararası Satış, Pazarlama ve Kurumsal İtibar Direktörü Burak Akbaş ve Meteksan Savunma Genel Müdür Yardımcısı Özgür Cankara Marine Deal News'e özel açıklamalarda bulundular.

Meteksan Savunma olarak çalıştıkları en önemli alanlardan birisini denizcilik olduğunu söyleyen Akbaş, "Bizim en önemli müşterilerimizden birisi Deniz Kuvvetleri. Standımızda da Deniz Kuvvetleri için ürettiğimiz sistemleri sergiliyoruz. Biz MILGEM korvetlerinin karyaya monteli sonar sistemlerinin tedarikçisiyiz. Bu kapsamda yaptığımız sonarların yeni versiyonu olan YAKAMOS 2020'yi ilk kez burada gösteriyoruz. Bu, Türkiye'nin ihraç edilen ilk denizaltılara karşı sualtı savunma sonarı sistemi için şu anda yurtdışında iki ülke ile sözleşme imzaladık," dedi.

Milli Denizaltı Projesi (MİLDEN)'nin üzerlerindeki tüm sonarları geliştirebilecek altyapıya ve bilgi birikimine sahip olduklarını belirten Akbaş, bu kapsamda pek çok çalışmaları bulunduğunu aktardı ve "Denizaltının üretim taktimine yetiştirmeye çalışıyoruz. Suüstü gemilerinden aldığımız teknolojik yetkinliği denizaltı sonarlarına aktardık. Önemli bir konu da tüm bunları bir sözleşmeye bağlı kalmadan yapmış ve kendi öz kaynaklarımızla bu ürünleri geliştirmiş olmamız," diye konuştu.

Türkiye'nin ilk silahlı insansız deniz aracı ULAQ hakkında da konuşan Akbaş, "ULAQ dünyada kendi sınıfında üzerinde füze sistemleri taşıyabilen ve bunların atışını gerçekleştirip başarılı bir biçimde sonlandırmış tek insansız deniz aracı. Bizim için çok önemli bir konu. Bizim sistemimizin üzerinde şu anda Roketsan'ın füze sistemleri bulunuyor. Yalın silah kulesi, 4 adet Cirit ve UMTAS. Ancak farklı konfigürasyonlar için de çalışmamız bulunuyor. En önemli hedeflerimizden bir tanesi denizaltı savunma harbi için geliştirilmiş insansız denizaltı aracı yani ULAQ'ın VSH versiyonunu geliştirmek. Bununla ilgili oldukça yoğun çalışmalarımız bulunuyor," dedi.

'ULAQ'ı farklı bir alanda da kullandık'

ULAQ'ın envantere alınması konusunda Savunma Sanayi Başkanlığı (SSB) ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'yla görüşmelerini sürdürdüklerini söyleyen Akbaş, "ULAQ, DENİZKURDU'21 Tatbikatı'nda yer almasıyla birlikte envantere alınmış değil. Türkiye'nin ilk Silahlı İnsansız Deniz Aracı olması ve Tatbikat kapsamında gerçekleştirildiği başarılı atış sonunda envantere alınmasını bekliyoruz. Ayrıca ULAQ, Sinop'ta atış gerçekleştiren Atmaca füzelerinin atışlarına da katıldı. Füzelerin gemiye isabet ettiği anı çekmek gerekiyordu ancak güvenlik nedeniyle geminin çevresinde insan bulunmasına izin verilmiyordu. Bu noktada bizden gemiye yakın çekim yapması için ULAQ'ı bölgede görevlendirmemiz için ricada bulunuldu. ULAQ, bölgede atış anını izledi ve kayıtlar aldı, daha sonra da bu kayıtları hasar kıymetlendirme yapılabilmesi için Roketsan'a gönderdik. Bu anlamda ULAQ'ın farklı bir kullanım alanını da görmüş olduk. Hasar kıymetlendirme işlemleri füze geliştiriciler için oldukça önemli konular. Biz insansız deniz aracımızla yakın çekimler arak bu işlemlerin doğru şekilde yapılmasına katkıda bulunmuş olduk. İleride ULAQ'ın farklı versiyonlarını bu alanda kullanılması için de geliştirebiliriz," dedi.

İhracat kısmıyla ilgili de açıklamalar yapan Akbaş, "Atış testlerimizi Tatbikat'a katılan yurtdışından bazı heyetler gelip izlediler. Özellikle yabancı basında ULAQ hakkında pek çok haber yapılmasından sonra dünyada ciddi bir ilgi oluştu. ULAQ sınıfında dünyada da tek. Bu tip sistemlere de ciddi anlamda ihtiyaç duyuluyor. Özellikle Asya'dan, Pasifik tarafından ciddi talep var. Körfez coğrafyasından ilgi var. Henüz somut bir gelişme yok ancak görüşmelerimizi sürdürüyoruz," diye konuştu.

ULAQ'ı stratejik olarak sadece dost ülkelere satabileceklerini belirten Akbaş ayrıca adil ve şeffaf bir rekabete de her zaman açık olacaklarını belirtti ve idare tarafından daha fazla desteklenmeyi arzu ettiklerini dile getirdi.

ARES Tersanesi'yle ULAQ vesilesiyle çok yakın bir işbirliği içerisinde olduklarını söyleyen Akbaş, bu işbir-

ni Meteksan simülâtörü ile alıyor. Bu anlamda askeri bir sistemi sivilde entegre etmiş olduk," dedi.

'Savunma sanayimize çok büyük bir katkısı olacak'

Düşman füzelerini lazer teknolojisiyle etkisiz hale getirmesi amacıyla geliştirilen Nazar Sistemi hakkında konuşan Meteksan Savunma Genel Müdür Yardımcısı Özgür Cankara ise, "Nazar, elektrooptik ve kızılötesi arayıcı başlığı olan füzeleri etkisiz hâle getirmek üzere geliştirilmiş bir sistem. Sistem arayıcı başlığın tipine göre bir lazer kaynağı yayararak bir kedigözü kamaştırmasını neden oluyor. Daha sonra biz bu kedigözü parlamasını kendi üzerindeki kameralarla takip edip uygun bir modülasyonda lazer kaynağıyla arayıcı başlığı kamaştırıyoruz. Arayıcı başlık köreliyor ve hedefi göremez hâle geliyor. Hedef için tehdit olmaktan yavaşta nasıl müdahale edeceğinin eğitimi-

liğinden oldukça memnun olduklarını ve ULAQ'ın farklı versiyonları üzerine çalışmalar yürüttüklerini belirtti.

Sivil projeleri hakkında da konuşan Akbaş, "Deniz Kuvvetlerimiz için ürettiğimiz yangın söndürme simülâtörümüzü Akkuyu Nükleer Tesisi'ne entegre etmeyi başardık. Oradaki görevli personel yangına nasıl müdahale edeceğinin eğitimi-

Nazar Sistemi'nin kara versiyonu olarak treyler üzerinde bir mobil sistemi tamamladıklarını belirten Cankara, "Şu anda final testleri devam ediyor. Bundan sonra bir kritik teslimimizi kuruluş için görevlendireceğiz. Sonraki aşamada ise karıştırcı kısmını bir gemi platformuna entegre etmeyi ve gemilerimizi korumayı amaçlıyoruz," diye konuştu.

ABD'nin, Nazar benzeri Odin diye bir sistemi yeni yeni kullanmaya başladığını kamuoyuna açıkladığını aktaran Cankara, "Sistem 3 tane desibel üzerine konuşlanmış durumda. Çok az kullanılan var, ürünleşmiş versiyonları da çok az. Bu anlamda bu teknolojiyi gerçekten erken kullanan ülkelere birisi olduk. Bunun da önümüzdeki 10 yıl içerisinde hem savunma sanayimize çok büyük bir katkısı olacak hem de ciddi ihracat getirisi sağlayacak. Ürünün teknolojisini geliştirme sürecimiz 10 yıllık bir deneyimden geçiyor," dedi.

Proje Yük Elleçlemesinde Dünya'ya Açılan Pencere

www.portofbandirma.com.tr

CELEBI PORT OF BANDIRMA

TAMAY

WOODWARD Authorized Independent Service

SCHALLER AUTOMATION Authorized Service & Sales Partner

The Only Address in Governor & Oil Mist Detector Services

24-Hour Technical Support | Workshop & Field Service | Genuine Spare Parts

TAMAY SHIPPING & ENGINEERING SERVICES INC.
Evlia Çelebi Mh. Genç Osman Cd. Tuzla Gemiciler Sanayi Sitesi A Blok No:21
34944 Tuzla-Istanbul-Turkey T: +90 216 446 83 38 F: +90 216 446 83 40 www.tamayshipping.com

200'DEN FAZLA
UZMAN

7,000'DEN FAZLA
GEMİ

66 YILLIK
TECRÜBE

100'DEN FAZLA
ÜLKE

1,000'DEN FAZLA
LİMAN

Hizmet Kalitemizle Fark Yaratıyoruz

TotalEnergies

totallubmarine.com

Piyasada mütevazı yükselişler yaşanıyor

Meltem Süloğlu
snp@pelikan.com.tr

Kuru yük piyasası yeni zirvelere tırmanıyor, BDI endeksi 526 puanlık artış ile geçtiğimiz ayı 4,092 puan ile kapattı, capesize günlük kiralara ortalama 35,926 dolar seviyesinden 49,371 dolar ortalamasına ulaştı. Diğer tonajlarda daha mütevazı yükselişlere şahit olduk. Panamax tonajı 2,114 dolar yükseliş ile ortalama 34,063 dolar/günlük seviyelerine, supramax tonajı ise ortalama 36,036 dolar/günlük seviyelerine ulaştı. Handysize gemilerse ortalamalarda 1,107 dolar artış ile 33,798 dolar/günlük seviyelerini gördü.

Kuru yükler

Newcastlemax: "HARK OLDEN-DORFF" (209,325 dwt, Jiangsu Newyangzi, 2016 inşa) 45 milyon dolara alıcı buldu. "CAPE UNITED" (203,137 dwt, Universal, 2007 inşa) 22 milyon dolara Yunan alıcıya satıldı.

Capesize: "STELLA LUCY" (179,667 dwt, Qingdao Beihai, 2015 inşa) 38 milyon dolara satılırken ve kardeş gemisi "STELLA LAURA" (2015 inşa) 36,5 milyon dolara satıldı. "AQUA SPLENDOR" (175,589 dwt, Jinhai H.I., 2012 inşa) satıldı. Ancak satış fiyatı henüz bildirilmedi. "YUMETAMOU" (181,407 dwt, Koyo Dockyard, 2012 inşa) 32,3 milyon dolara alıcı buldu.

Post Panamax: "HARVEST SKY" (95,717 dwt, Imabari, 2013 inşa, 38 m en) 23,6 milyon dolara Yunan alıcıya, "DYNA CAMEL-LIA" (91,569 dwt, Imabari, 2007 inşa, 43 m en) BWTS donanımlı gemi 17,5 milyon dolara Çinli alıcıya satıldı. Kamsarmax: "AM EXPRESS" (82,245 dwt, Tsuneishi Cebu, 2010 inşa) 21,8 milyon dolara satılırken, "MG SAKURA" (75,397 dwt, Universal, 2006 inşa) 18 milyon dolara gitti.

Panamax: "LEMESOS QUEEN" (76,565 dwt, Imabari, 2008 inşa) 19 milyon dolara, "CABEIRO" (74,475 dwt, Hudong-Zhonghua, 2007 inşa) 13 milyon dolara satıldılar. "CABEIRO" gemisini armatör bu yılın başında 8,6 milyon dolara satın almıştı.

Ultramax: "LOWLANDS BEACON" (61,400 dwt, Iwagi Zosen, 2011 inşa) 21 milyon dolara Vietnamlı alıcıya gitti. "ASIA RUBY IV" (62,982 dwt, Jinling Shipyard, 2014 inşa), "ASIA RUBY II" (62,996 dwt, Jinling Shipyard, 2014 inşa) ve "ASIA RUBY III" (63,023 dwt, Jinling Shipyard, 2014 inşa) birlikte 67 milyon dolara satıldı. "SANTA BARBARA" (61,381 dwt, Iwagi Zosen, 2013 inşa) isimli geminin 24,5 milyon dolara Vietnamlı alıcıya satıldığı rapor edildi.

Supramax: "ATLANTIC MERIDA" (56,670 dwt, Taizhou Kouan, 2012 inşa) 16 milyon dolara, "DORY" (55,705 dwt, IHI Marine

United, 2010 inşa) 17,5 milyon dolara alıcı buldular. "GENCO PROVEN-CE" (55,317 dwt, Nantong Cosco, 2004 inşa) BWTS donanımlı gemi 13,25 milyon dolara Türk alıcıya satıldı. "HELENA" (50,206 dwt, Mitsui, 2002 inşa) 9 milyon dolara satıldı. Armatörü bu gemiyi geçtiğimiz ekim ayında 4,9 milyon dolara satın almıştı. "ADITYA" (55,496 dwt, Oshima Shipbuilding Co, 2008 inşa) 16,5 milyon dolara alıcı buldu.

Handysize: "ULTRA CALBU-CO" (37,981 dwt, I-S Shipyards, 2017 inşa) 23,5 milyon dolara satılırken, "NORDIC INCHEON" (35,817 dwt, Samjin Shipbuilding, 2018 inşa) 20,5 milyon dolara alıcı buldu. "GREAT REWARD" (31,785 dwt, Guangzhou Huangpu, 2011 inşa) 13,25 milyon dolara satıldı. "OCEAN MERCURY" (37,196 dwt, Hyundai Mipo, 2012 inşa) satıldı. Ancak satış fiyatı henüz rapor edilmedi.

"MARATHA PROMISE" (37,187 dwt, Saiki, 2012 inşa) 16,5 milyon dolara, "YUNNAN" (34,398 dwt, Namura, 2015 inşa) 16 milyon dolara alıcı buldular. "SHENG JIA HE 2" (34,365 dwt, Linhai Huajie, 2013 inşa) Çin'de açık artırmada 11,15 milyon dolara satıldı. "SAKURA KOBE" (33,735 dwt, Shin Kochi, 2011 inşa) 16,2 milyon dolara satıldı. "ATLANTIC PROGRESS" (32,400 dwt, Zhejiang Hongxin, 2011 inşa) Yunan alıcıya satıldı. Ancak satış fiyatı henüz rapor edilmedi. "MON-TROSE" (27,028 dwt, New Century, 2001 inşa) 4,5 milyon dolara, "SEXTA" (18,367 dwt, INP H.I., 2000 inşa) açık artırmada 3,9 milyon dolara Yunan alıcıya gitti.

"CSC RUI HAI" ve "CSC XIN HAI" (12,497 dwt, Yichang Shipyards, 2012 inşa) her biri 6,3 milyon dolara alıcı buldu. "MAXIMUS-1" (10,632 dwt, Yueqing Huanghuagang, 2004 inşa) 4,5 milyon dolara satıldı.

Tankerler

VLCC: "TAKAHASHI" (314,020 dwt, Nantong Cosco Khi Ship, 2007 inşa) 34,5 milyon dolara satılırken. "TSURUGA" (309,960 dwt, Imabari, 2009 inşa) 39,8 milyon dolara Yunan alıcıya gitti. "MAYA VN" (318,778 dwt, Hyundai Samho, 2003 inşa) 27 milyon dolara Çinli alıcıya gitti.

LR2: "ST. HELEN" (105,661 dwt, Samho, 2002 inşa) 12,5 milyon dolara, "SARPEN" (105,656 dwt, Daewoo, 2002 inşa) 12,2 milyon dolara Çinli alıcıya satıldılar. "STENA NATALITA" (108,073 dwt, Tsuneishi Fukuyama, 2001 inşa) satıldı. Ancak satış fiyatı henüz rapor edilmedi. "JAG LATA" (105,716 dwt, Samho, 2003 inşa) ve "SEAFALCON" (112,661 dwt, Samho, 2002 inşa) her biri 13,5 milyon dolara Çinli alıcıya gitti.

LR1: "SUPER LOTUS" (70,426

dwt, Universal, 2004 inşa) 7,8 milyon dolara Çinli alıcıya gitti. "CABO MISA-KI" (74,177 dwt, Sungdong, 2017 inşa) ve "CABO KAMUI" (74,214 dwt, 2016 inşa) her biri 31,5 milyon dolara alıcı buldu. "DESPINA" (72,247 dwt, Hudong-Zhonghua, 2006 inşa) 8,5 milyon dolara satıldı.

MR: "ANGEL 62" (47,410 dwt, Onomichi, 2009 inşa) Yunan alıcıya satıldı. Ancak satış fiyatı henüz rapor edilmedi. "GRAND ACE 2" (46,185 dwt, STX Jinhae, 2006 inşa) 9 milyon dolara Yunan alıcıya satıldı. "DEE4 BIRCH" (53,712 dwt, Shin Kurushima, 2006 inşa) ve kardeş gemisi "DEE4 ACACIA" (2006 inşa) her biri 12 milyon dolara alıcı buldu.

Konteynerler

Panamax: "MAINE TRADER" (4,992 TEU, 67,679 dwt, Hanjin, 2004 inşa) 54 milyon dolara satıldı. "COSMOS" (2,602 TEU, 34,457 dwt, STX Jinhae, 2006 inşa) 33 milyon dolara alıcı buldu. "CAPE

MAHON" (2,742 TEU, 37,901 dwt, Aker MTW Werft, 2007 inşa) ve kardeş gemisi "CAPE MAYOR" (2007 inşa) her biri 38 milyon dolara alıcı buldu.

"JENNIFER SCHEPERS" (1,794 TEU, 25,775 dwt, Taizhou Kouan, 2009 inşa) 21 milyon dolara MSC şirketine satıldı. "ANASSA" (1,740 TEU, 23,376 dwt, Guangzhou Wenchong SHI, 2006 inşa) 20 milyon dolara CMA CGM şirketine satıldı.

Yeni inşalar

Newcastlemax: CMB, Qingdao Beihai Tersanesi'ne 2+2 opsiyonlu 210,000 dwt gemi siparişi verdi. 2023 yılının ikinci yarısında teslim edilecek gemilerin her birinin kontrat fiyatı 61 milyon dolar.

Kamsarmax: Shandong Shipping, Dalian Shipbuilding Tersanesi'ne 4 adet 85,000 dwt gemi siparişi verdi. 2022 yılının sonlarında ve 2023 yılının başlarında teslim edilecek olan gemilerin kontrat fiyatları açıklanmadı.

VLGC: Phoenix Tankers, Mitsui OSK Tersanesi'ne 87,000 cbm gemi siparişi verdi. 2023 yılının sonunda teslim edilecek olan geminin kontrat fiyatı henüz belli değil.

LR2 tanker: Enesol, SWS Tersanesi'ne 1 adet, Daehan Korea Tersanesi'ne 1 adet olmak üzere toplam 2 adet 114,000 dwt gemi siparişi verdi. 2024 yılının ilk yarısında teslim edilecek olan gemilerin kontrat fiyatı 50 milyon dolar.

MR: Sinokor, STX Offshore and Shipbuilding Tersanesi'ne 6 adet 50,000 dwt gemi siparişi verdi. 2023 yılında teslim edilecek olan gemilerinin her birinin kontrat fiyatı 36/37 milyon dolar.

Konteyner: Navios, Zhoushan Changhong Tersanesi'ne 4+2 opsiyonlu 5,300 TEU gemi siparişi verdi. 2023 yılının ikinci yarısında ve 2023 yılının ilk yarısında teslim edilecek olan gemilerin her birisinin kontrat fiyatı 61,6 milyon dolar.

POMarine'le eksiksiz hizmet,
tam memnuniyet garantisi.

Türkiye'de ilk ve tek olan "Denizcilik Yakıtları Kalite ve Miktar Güvence Sistemi" hizmetimiz ile şimdiye kadar 1 milyon m³ yakıt ikmal gerçekleştirdik, müşterilerimize ürün ve miktar olarak tek bir problem bile yaşatmayarak %100 müşteri memnuniyetini sağladık. Denizlerin de lideri Petrol Ofisi. Yolların çok ötesi.

PO Marine

Tel: +90 216 275 3705 / +90 216 275 3719
e-posta: pobunker@petrolofisi.com.tr

Petrol Ofisi

Dünyanın denizcilik mirası Haliç'te

İki kıtanın birleştiği yerde konumlanan İstanbul'un Haliç kıyısında eşsiz bir manzaraya sahip Rahmi M. Koç Müzesi, Türkiye'nin ilk ve tek sanayi müzesi olma özelliğini koruyor. Sanayi, iletişim ve ulaşım tarihindeki gelişmeleri yansıtan Rahmi M. Koç Müzesi'nin zengin denizcilik koleksiyonu müzenin büyük bir bölümünü oluşturuyor. Koleksiyonda gemi modellerinden gezinti tekneleri ve yelkenlilere, efemeralardan kanolara, Saltanat Kayığı'ndan buharlı yatlara kadar bine yakın obje sergileniyor. Geçmişten günümüze denizcilik tarihi ve kültürel mirasını ziyaretçilerine aktaran Rahmi M. Koç Müzesi'nin denizcilik koleksiyonundaki 'en'ler de hayli dikkat çekici. İşte o objeler:

■ **En yaşlı obje:** Rosalie, Avrupa'nın bilinen en eski buharlı römorkörü. 95 HP gücündeki orijinal bileşik buharlı makinesi dolayısıyla türünün tek örneği. Gemi, 1873 yılında Hollanda'da, Kinderdijk, J & K Smit Tersanesi tarafından, Hollanda Savunma Bakanlığı için inşa edilmiş

ve 1924'e kadar "Den Briel" adı altında, Brielle'deki Torpido Teskilatı'nda hizmet vermişti.

■ **En genç obje:** RMK Marine Tersanesi'nde 2020 yılında inşa edilen İttir Kaktır, içten motorlu bir gezinti teknesi ve aynı zamanda römorkör. 10,06 metre uzunluğundaki teknenin 150 beygir gücündeki motoru Ford Otosan tarafından üretildi.

■ **En eski obje:** Müzenin kuruluşundan bu yana koleksiyonda bulunan kafası karışık bir denizciye ait ahşaptan oyulan gemi başı tasviri müze koleksiyo-

nun en eski parçası. 20'nci yüzyıla kadar kullanılan devam eden gemi baş figürlerinin gemileri koruduğuna inanılıyordu.

■ **En yeni obje:** Atatürk tarafından İttir Kaktır, içten motorlu bir gezinti teknesi ve aynı zamanda römorkör. 10,06 metre uzunluğundaki teknenin 150 beygir gücündeki motoru Ford Otosan tarafından üretildi.

■ **En küçük obje:** Bezar'da üretilen cep pusulası. Pusulanın yüksekliği 7,5 cm, eni 5,2 cm ve derinliği ise 6 cm.

■ **En ilgi gören obje:** Fenerbahçe Vapuru. Fenerbahçe Vapu-

ru, kardeşi Dolmabahçe Vapuru'yla birlikte 1952 yılında İskocya Glasgow'da inşa edildi. "Bahçe tipi" vapurların bir üyesi olan vapur, Şirket-i Hayriye'de 14 Mayıs 1953'te hizmete girdi. Uzun yıllar Sirkeci-Adalar-Yalova-Çınarcık arasında sefer yapan vapur, 22 Aralık 2008 tarihinde Veda Turu isimli son seferini gerçekleştirdi.

■ **En ilginç obje:** Nehir Gezini Clodia. Gezin Giacomo de Stefano'nun Londra'dan İstanbul'a uzanan, 6 ay süren ve toplamda 5 bin 200 km yol kat ederek 12 ülkeyi gezdiği motorsuz tekne Clodia, 2012 yılından beri müzede sergileniyor.

■ **En özel obje:** Dünyada mekanik kuvvetle çalışan buharlı teknelerin günümüze ulaşan en eski örneği olan Steam Launch Dolly'nin 1:8 ölçekli modeli.

■ **En uzaklara giden obje:** Müzede sergilenen Kısmet. 1965-1968 yılları arasında Kısmet adlı tekneleriyle dünyayı dolaşan Sadun Boro ve eşi Oda Boro, Türk bayrağını dünya denizlerinde dolaştıran ilk Türk yatçılar olarak denizcilik tarihine geçti.

■ **En ilgi gören obje:** Fenerbahçe Vapuru. Fenerbahçe Vapu-

ru, kardeşi Dolmabahçe Vapuru'yla birlikte 1952 yılında İskocya Glasgow'da inşa edildi. "Bahçe tipi" vapurların bir üyesi olan vapur, Şirket-i Hayriye'de 14 Mayıs 1953'te hizmete girdi. Uzun yıllar Sirkeci-Adalar-Yalova-Çınarcık arasında sefer yapan vapur, 22 Aralık 2008 tarihinde Veda Turu isimli son seferini gerçekleştirdi.

■ **En ilginç obje:** Nehir Gezini Clodia. Gezin Giacomo de Stefano'nun Londra'dan İstanbul'a uzanan, 6 ay süren ve toplamda 5 bin 200 km yol kat ederek 12 ülkeyi gezdiği motorsuz tekne Clodia, 2012 yılından beri müzede sergileniyor.

■ **En özel obje:** Dünyada mekanik kuvvetle çalışan buharlı teknelerin günümüze ulaşan en eski örneği olan Steam Launch Dolly'nin 1:8 ölçekli modeli.

■ **En uzaklara giden obje:** Müzede sergilenen Kısmet. 1965-1968 yılları arasında Kısmet adlı tekneleriyle dünyayı dolaşan Sadun Boro ve eşi Oda Boro, Türk bayrağını dünya denizlerinde dolaştıran ilk Türk yatçılar olarak denizcilik tarihine geçti.

■ **En ilgi gören obje:** Fenerbahçe Vapuru. Fenerbahçe Vapu-

Denizcilik Tarihi Müzesi'nde temeller atıldı

KKTC Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı ile Yakın Doğu Oluşumu arasında imzalanan protokol ile Denizcilik Tarihi Müzesi'ne dönüşecek Girne Üniversitesi'ne ait 66 yaşındaki TEAL Gemisi'nin, Girne Limanı'nda karaya alınacağı alanın temelleri atılarak çalışmalara başlandı. Denizcilik Tarihi Müzesi'ne dönüşecek TEAL'in açılışının bu yıl 15 Kasım Cumhuriyet Bayramı'nda yapılması hedefleniyor. Son 27 yılda Yakın Doğu Üniversitesi ve Girne Üniver-

sitesi'nde eğitim ve araştırma gemisi olarak onlarca kaptan yetiştiren TEAL, Denizcilik Tarihi Müzesi olarak resim, fotoğraf, denizcilik objeleri, gemi maketleri, denizcilik haritaları gibi 5 binin üzerinde materyale ev sahipliği yaparak geniş ve kapsamlı tarihi ile ziyaretçilerini büyüleyecek. Girne Limanı'nda gelen yolcu binası ile marina arasındaki alana yerleştirilecek olan TEAL, adaya gelmek için deniz yolunu tercih eden yolcuların limanda karşılayacak. Diğer yandan

Akdeniz'in önemli liman kentlerinden Girne de bölgenin en özel Denizcilik Tarihi Müzesi ile kimliğine renk katacak.

Geçmişten günümüze TEAL Gemisi

TEAL, Birleşik Krallık Donanması'nda mayın tarama gemisi olarak kullanılmak üzere 1955'te Liverpool tersanelerinde üretildi. İngiliz Donanması'nda uzun yıllar kullanıldıktan sonra Avustralya Donanması'na devredildi. Askeri gemi olarak burada da hizmet veren TEAL,

daha sonra da Tanzanya ve Karayipler'de yolcu taşımacılığı, balıkçılık ve su sporları turizmi gibi farklı alanlar için kullanıldı. Yakın Doğu Üniversitesi Denizcilik Fakültesi'nde Eğitim ve Araştırma Gemisi olarak kullanılmak üzere 1994'te KKTC'ye

getirildi. Girne Üniversitesi Denizcilik Fakültesi bünyesinde eğitim ve araştırma gemisi olarak kullanılan TEAL, artık kendisinin de önemli bir parçası olduğu denizcilik tarihine müze olarak hizmet vermeye devam edecek.

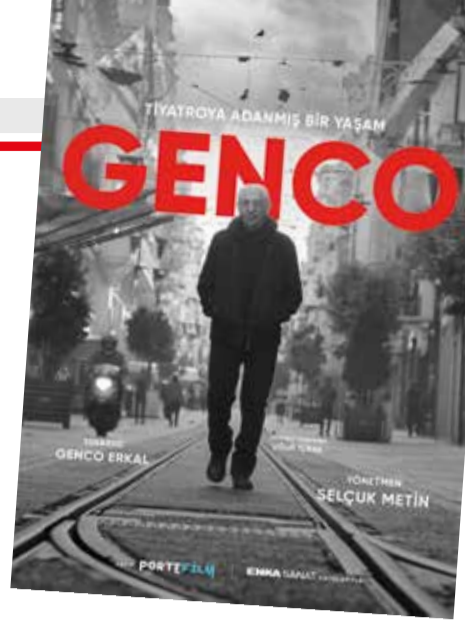
'Genco' ilk kez seyirci ile buluştu

ENKA Sanat'ın yapım sponsorluğunu üstlendiği, Türk tiyatrosunun usta ismi Genco Erkal'ın kariyerini ve sanat hayatını ele alan belgesel, Genco Erkal ve yönetmen Selçuk Metin'in de katılımıyla 16 Ağustos Pazartesi akşamı ilk kez seyirci karşısına çıktı. Belgesel, 6 Eylül tarihinde ENKA Açık hava Tiyatrosu'nda sanatseverler ile buluşacak.

Genco Erkal'ın 60 yıllık sanat hayatına odaklanan "Genco" belgeselinin ön gösterimi, ENKA Açık hava Tiyatrosu'nda Metin Akpınar, Göksel Kortay, Tilbe Saran, Meral Çetinkaya, Tülay Günel, Ayşe Tatarı, Cihat Aşkın, Gökhan Aybulus, Yekta Kopan, Görün Taner, Murat Abbas, Sinan Tara, Güler Sabancı ve Halis Komili gibi sanat ve iş dünyasından isimlerin katılımıyla gerçekleşti.

Gösterimin ardından konuşan Genco Erkal, belgeselin çekimini mümkün kılan ENKA Sanat'a teşekkür ederek, "İnsan hayattan daha ne bekleyebilir ki, bu benim için çok büyük bir armağan," dedi.

Senaryosunu Genco Erkal'ın yazdığı ve bu nedenle benzerine az rastlanır otobiyografik bir nitelik taşıyan belgeselin yapımcılığını ve yönetmenliğini Selçuk Metin, görüntü yönetmenliğini Uğur İçbak

üstlendi. İzleyiciyi Genco Erkal rehberliğinde geçmişte bir yolculuğa çıkartan belgesel, bugüne kadar 55 oyun yönetmiş, 80 oyunda oynamış, 9 oyun çevirmiş, 23 uyarlama yapmış ve 1 oyun yazmış sanatçının, bütünüyle tiyatroya adanmış yaşam öyküsünü anlatıyor.

Sanatçının çocukluk, gençlik ve meslek hayatının çok büyük bir bölümünün geçtiği, aynı zamanda dönemin sosyo-kültürel hayatının şekillendiği İstiklal Caddesi'nde başlayan belgesel, kronolojik bir sırayı takip etmekten ziyade, olaylar, zamanlar ve mekânları arası çağışımlarla, geçişli olarak ilerliyor. Bu tarihi yolculuğun ilk durağı, sanatçının 22 yaşında profesyonel sahneye ilk adım attığı, bugün restorasyon sürecindeki Muammer Karaca Tiyatrosu. Akışın omurgasını oluşturan ve sırasıyla ziyaret edilen Karaca Tiyatrosu, Ali Paşa Han, Arena Tiyatrosu, Küçük Sahne, Ses Tiyatrosu ve Kenter Tiyatrosu ise hem sanatçının hayatında ve kariyerinde, hem de Türk tiyatrosu tarihinde önemli ve özel bir yer tutuyor. 90 dakikalık belgesel, Genco Erkal'ın ve Dostlar Tiyatrosu'nun arşivinden belgeler, fotoğraflar ve videolar ile izleyicilere görsel açıdan da zengin, benzersiz bir serüven sunuyor.

Müsilaj kozmetikte kullanılacak

Son dönemlerde, Marmara Denizi'nde görülen ve deniz salyası olarak da bilinen müsilajdan kozmetik jel ve krem yapılması konusu gündeme geldi. Müsilajın yapısının incelenmesi için yapılan araştırmalar, içerisinde yüzde 60 oranında fayda sağlayan mikroalglerin florası ile kozmetik ürün elde edilebileceğini ortaya koyuyor. Elde edilen bulgular ise, deniz salyasından üretilen merhemde elde edilen ürünün 3 gün içerisinde olumlu sonuç verdiğini gösteriyor. Bu kapsamda, Laber Kimya Genel Müdürü Levent Kahnman, müsilajın farklı prosedürlerden geçtikten sonra kozmetik sektöründe kullanılabileceğini ifade etti. "Müsilajın farklı prosedürlerden geçtikten sonra kozmetik sektöründe kullanılabileceğine dikkat çekti.

Antiaging özelliğine benzer bir yapıya sahip

Kahnman, "Algler ve deniz yosunları kozmetikte halihazırda kullanılıyor. Bununla beraber, müsilaj ile beraber ortaya çıkan planktonların da alg etkisinden kaynaklı kozmetikte kullanılması söz konusu. Müsilajın verdiği belirtiler, özellikle mas-

ke gibi cilt üzerinde belli bir nem ve antiaging oluşturulmaya yönelik kullanılan hammaddelerin planlanmasına benzer bir yapıya sahip. Bu kapsamda, müsilaj farklı prosedürlerden geçtikten sonra kozmetik sektörü için hammadde olarak kullanılabilecek. Şu an ise, Türkiye'de alg üretimi yapılmıyor. İthal edilen ürünlerin ise fiyatı oldukça yüksek. Müsilajdan alg üretimi yapılması durumunda daha ucuz kozmetik ürün üretimi yapılabilecek. Müsilaj birçok farklı hammaddenin bir araya gelmesi ile oluşan kompleks bir yapıya sahip. Bu yapı içerisinde bulunan plankton ve algler ise ayrıştırılması gerekiyor. Bunlar ayrıştırıldıktan sonra da, mikrobiyotikten ayrılması gerekiyor. Organik maddece zengin bir doğal oluşum olan müsilaj, bu kapsamda organik ve vegan kozmetikte de kullanılabilecek. Biz de, marka olarak konuyla ilgili araştırmalarımızı yapıyoruz. Bu yeni bileşen ve hammaddeler ile, yenilikçi ürünler yaratmak için çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz," dedi.

KİTAP KÖŞESİ

Demokratik Zorbalık

Fransız hukukçu, düşünür ve tarihçi Alexis de Tocqueville'in 1835 ve 1840'ta iki cilt halinde yayımlanan Amerika'da Demokrasi başlıklı çalışması, siyaset bilimi literatürünün kanonik eserlerinden biridir. Demokratik Zorbalık kitabı, Amerika'da Demokrasi'nin "Demokratik Duyguların ve Düşüncelerin Siyasal Toplum Etkisi Üzerine" başlıklı dördüncü ve son bölümünden oluşuyor. Tocqueville, bu ülkenin toplumsal yapısı ve genç Amerikan demokrasisinin siyasal sistemi üzerine yaptığı gözlem ve incelemeler ışığında "yaşlı Avrupa'da yaşanan siyasi gelişmeler, kamu yönetimi sistemleri, güncel sorunlar ve çözüm yolları üzerine karşılaştırmalı bir çözümlenmeye girişir. Düşüncesinin temel eksenini liberalizmin ön plana çıkardığı özgürlük, sosyalizmin temel aldığı eşitlik kavramları arasında bir denge kurma çabası oluşturur. Tocqueville'in o dönemde ortaya attığı sivil toplum destekli katılımcı demokrasi modeli, çağdaş demokrasi anlayışının kurucu öğelerinden biridir.

Yazar: Alexis de Tocqueville
Can Yayınları

Pazarlama 4.0

Sektörünüzde daha yata, kapsayıcı ve sosyal bir iş ortamına dönüşümün göstergesi olan trendler nelerdir? Pazardaki bu dönüşümlere ayak uydurmak için planlarınız nelerdir?

Sektörünüzde bağlantılı müşterilerin çelişkili doğasını gösteren durumların bazıları nelerdir? Şirketiniz, gençlerin erken benimseyici ve trend belirleyiciler olarak oynadığı rollerden yararlanarak daha büyük bir fikir payı nasıl elde edebilir? Şirketiniz, kadınların evdeki etkisinden yararlanarak pazar payını nasıl büyütebilir? Şirketiniz, kamu yönetimi sistemleri, güncel sorunlar ve çözüm yolları üzerine karşılaştırmalı bir çözümlenmeye girişir. Düşüncesinin temel eksenini liberalizmin ön plana çıkardığı özgürlük, sosyalizmin temel aldığı eşitlik kavramları arasında bir denge kurma çabası oluşturur. Tocqueville'in o dönemde ortaya attığı sivil toplum destekli katılımcı demokrasi modeli, çağdaş demokrasi anlayışının kurucu öğelerinden biridir.

Yazar: Philip Kotler
Optimist

Fahrenheit 451

Amerikan edebiyatının öne çıkan yazarlarından Ray Bradbury'nin 1953 yılında yayımlanan eseri Fahrenheit 451, on yıllar öncesinden bugünün ve uzak geleceğin dünyasına sert eleştiriler savuruyor. Distopik bir kurgusal düzlemde ilerleyen eser, teknolojinin gelişmesiyle birlikte toplumun genleyen sanat ve düşünce dünyasını ele alıyor. Ray Bradbury'nin karanlık bir geleceği konu aldığı Fahrenheit 451 romanı, bilim kurgu öğelerini baskı rejimi ve robotlaşmış bir toplumla harmanlıyor. Kitabın olay örgüsü, itfaiyecilerin yangın söndürmek yerine kitap yakmakla görevlendirildiği totaliter bir düzen etrafında şekilleniyor. Roman, adını ise kitapların yanma derecesi olan ısı ölçüsünden alıyor. 24'üncü yüzyılda geçen Fahrenheit 451'de toplum yaşamı, skolastik düşüncenin hâkim olduğu Orta Çağ'la büyük benzerlik gösteriyor. Bradbury, kitabına yönelik yaptığı açıklamalarda romanı yazmaktaki amacının, televizyonun okumaya olan ilgisini körelttiğini vurgulamak olduğunu dile getiriyor.

Yazar: Ray Bradbury
Optimist

UZMAR®

**THE FIRST
RAmpage 6000
IN THE WORLD**

WWW.UZMAR.COM